

Rode kaart

Sommige waarnemers vermoeden dat het conflict in de Balkan finaal zal uitdraaien op het 'uittekenen' van een groot-Servië, een groot-Kroatië en een groot-Albanië. Internationale toponderhandelaars weten dat de nochtans koele en berekende *Slobodan Milosevic* bijzonder emotioneel wordt wanneer Kosovà ter sprake komt. Daar werd zijn politieke loopbaan ingezet. In het Noorden van de regio bevindt zich de economische rijkdom. In ruil voor dat gebied is de Servische leider allicht bereid het Zuiden van Kosovà aan Albanië af te staan. Wat de Serviërs aan grondgebied verloren in Bosnië-Herzegovina willen ze in Kosovà terug winnen. Het verkaart de hardnekkigheid van en de etnische zuivering door de Servische leider.

Vragen daarover worden hier en elders afgewimpeld. De Navo gaat er al te makkelijk vanuit dat de bombardementen Milosevic op de knieën zullen krijgen. En wat als dit niet lukt? Navo-baas *Solana* weigert op deze vraag in te gaan. „*We blijven bombarderen*”, is het enige devies. Intussen speelt Milosevic 'haasje over' met de Navo. Over elke bok die de militaire organisatie plaatst, springt de Servische leider met een verbazend sarcasme. Is de Navo ziende blind? Wordt het geen tijd eens ernstig aan diplomatieke en politieke oplossingen te denken?

En waarom beweren sommige partijen dat de buitenlandse politiek geen deel mag uitmaken van een electorale campagne? Wat zich in de Balkan afspeelt, is geen alleenstaand feit, kenmerkend voor een 'bepaalde' bevolking. Overal in Europa woekert het extreem nationalisme. VU-voorzitter *Patrik Vankrunkelsven* deed er in het duidingprogramma *De Zevende Dag* goed aan duidelijk het onderscheid weer te geven tussen het democratische volksnationalisme en het nationalisme à la Vlaams Blok. Het valt daarentegen op hoe SP-voorzitter *Fred Erdman* alle vormen van nationalisme op één hoop gooit, zodat het gevaar dreigt het kind met het badwater weg te gooien.

Vormde de Balkan-crisis voor de federale regering een handig alibi om geen communautaire artikelen voor herziening van de grondwet vatbaar te verklaren en aldus de communautaire geschilpunten te verdoezelen? „*Dit is mijn land*”, zo halen zowel Kosovaren als Serviërs koppig aan. Nederlandstalige en Franstalige partijen denken niet anders over Vlaams-Brabant. De rooms-rode federale regering heeft een onvergeeflijke vergissing begaan de defederalisering van gemeente- en provinciewet niet voor grondwetsherziening vatbaar te verklaren. Ze verdient een rode kaart en dus een uitsluiting.

(evdc)

MILITANTENDAG VU&ID

Zondag 25 april 1999 van 10u. tot 17u.
Kasteel van Wissekerke, Bazel (Kruibeke)

VU&ID VIERT DAG VAN EUROPA

Zondag 9 mei 1999 van 14u. tot 17u.
Centro Galego, Brussel

VU&ID-VERKIEZINGSCONGRES

Zondag 30 mei 1999 van 14u. tot 17u.
CC De Spil, Roeselare

De Kosovà-telefoon staat roodgloeiend. Tal van gezinnen willen bijdragen om het vluchtelingenleed te helpen verzachten. Deze grote solidariteit ontkracht de zorg die wij hier verleden week neerschreven. *Wie geeft wat hij heeft, is waard dat hij leeft*; het blijft een waarheid. En toch willen het even kritisch hebben over de vele solidariteitsacties, wij juichen ze toe en kijken met bewondering naar de velen die ze bedenken,

oud zeer: de verzuiling die (ook) bij solidariteitsacties graag de kop opsteekt. Elke dag groeit het lijstje met de rekeningnummers aan. Vanuit zowat elke politieke, culturele en of religieuze maatschappij-geleding komt een banknummer op de brave burger af. Met daarbovenop de professioneel georganiseerde liefdadigheid die het bedelen tot *fund-raising* heeft verheven. En dan nog eens de kranten die zich met een geza-

fronteerd worden met vraagstukken als etnische zuivering, racisme, onveiligheid, onverdraagzaamheid als gevolg van... nationalisme. Het volstaat daarbij dat ze naar het gedachtegoed van de Vlaams-nationale democratie verwijzen om een antwoord te geven op de oorlogen die de landen van de Balkan reeds een decennium teisteren. Verschillende volkeren binnen één staat kunnen pas vredevol en gelukkig leven wanneer ze mekaar eigenheid eerbiedigen, gelijkwaardigheid huldigen en de overeengekomen grenzen niet steeds nodeloos betwisten. Politici zullen daarin het voorbeeld geven en niet, zoals in vele conflicten, hun volk de gevaarlijke cocktail met de grote dromen aanbieden. Staatsnationalisme, godsdienst, Herrenvolkmentaliteit en andere kwalen in grote doses aangereikt, leiden onvermijdelijk tot uitzinnig geweld.

Het zou echter te gemakkelijk zijn al deze ladingen met de vlag van het nationalisme te bedekken. De voorbij eeuw heeft aangevoeld dat de kwaal zich zowel uiterst rechts als uiterst links van het spectrum kan bevinden. En dat men op beide flanken even moorddadig kan zijn. Verkiezingskandidaten kunnen eveneens uit het VU-gedachtegoed putten als het er op aankomt om voor meer-volkerenstaten vredevolle bestuursvormen te bedenken. In Rambouillet was voorgesteld dat de bevolking van Kosovà zich na drie jaar ge-

controleerde autonomie over een staatsvorm zou uitspreken. Dat kon Belgrado nooit aanvaarden, met 9 Kosovaren tegen 1 Serviër wist Milosevic bij voorbaat de uitspraak: onafhankelijkheid of aansluiting bij Albanië. Vandaar dat hij de opdracht gaf de etnische zuivering die reeds langer bezig was, een hoger tempo te geven. Toen werden de Navo-bombardementen beslist. Hoe noodzakelijk ook, blijven zij de slechtste oplossing. Maar wat is beter?

Meer en meer stemmen gaan op om een bevoegd internationaal gezag de macht te geven op te treden wanneer staten niet meer bij machte zijn of weigeren voor hun bevolking(en) te zorgen. Door dit te aanvaarden krijgt het heilige begrip *soevereiniteit* een andere betekenis en wil zeggen dat de territoriale onschendbaarheid van een staat bij wijze van strafmaatregel verbroken mag/kan worden. Dat de instantie (de VN?) die dergelijke opdracht moet uitvoeren daarvoor ook militair uitgerust moet zijn, is vanzelfsprekend: de belaagde staat zal een invasie niet goedschiks ondergaan.

De gedachte staat nog in z'n kinderschoenen, maar is een boeiende oefening voor al wie met vrede en veiligheid én met het zelfbeschikkingsrecht van volkeren is begaan. En ook in die zin is Kosovà niet ver van ons bed.

Maurits van Liedekerke

Niet ver van ons bed

organiseren, die zich uitsloven. Maar laat ons ook redelijk blijven en niet vergeten dat het om mensen-in-miserie gaat. Waarmee we bedoelen dat het niet om *onze* organisatie of om *ons* kapelletje draait! Zo worden terecht vragen gesteld bij de wijze waarop Delhaize zich voor de vluchtelingen inzet. De werkwijze die de grootwarenhuisketen toepast, roept grote vraagtekens op. Zo is de weg die de opgehaalde centen loopt eerder duister dan doorzichtig en lijkt de actie een poging tot image-building i.p.v. edelmoedigheid. Natuurlijk staat het iedereen vrij al dan niet op een verzoek in te gaan, maar speculeren op de vrijgevigheid van lichtgelovige lieden is niet netjes.

Deze bedenkingen brengen ons bij een ander

menlijke actie op het VRT-NTM-scherm een podium willen veroveren.

Beslist is dit alles goedbedoeld, maar zou het niet hartelijker geweest zijn wanneer de hele Vlaamse bevolking zich in één grote beweging had kunnen terugvinden? Of blijven wij ook in deze „ons eigen kleurtje” graag trouw? Verscheidenheid ja, op voorwaarde dat de mensen waarvoor het allemaal moet op de eerste plaats komen!

Dat de Vlaamse partijvoorzitters beloven om van Kosovà geen strijdpunt in de kiescampagne te maken, is maar terecht. Leed misbruiken zou een schurkenstreek zijn, daartegenover staat dat de grond van het probleem aan kiezers uitleggen een noodzaak is. Ongetwijfeld zullen VU-kandidaten gecon-

Solidariteit zonder grenzen?

Ook de Delhaize-klanten konden de Kosovà-vluchtelingen helpen door een bon uit de krant te knippen en die mee te laten aanrekenen bij hun aankopen: de waarde van de bon gaat naar Kosovà. Artsenkrant had zo zijn bedenkingen bij de actie. De winkelketen had weliswaar de advertentieruimte voor de bonnen betaald – en daarmee zijn imago opgepoetst – maar hoeveel

duiten deed Delhaize nu zelf in het zakje? Daarop vroeg, maar kreeg Artsenkrant geen antwoord. Artsen zonder Grenzen zei dat Delhaize een 'aanzienlijke eigen bijdrage' had beloofd, maar kende ook al geen bedrag. Artsenkrant beoordeelde de actie als weinig moreel en opportuun en noemde het voordeel voor Delhaize zelf 'buiten elke proportie'.

◆ DOORDEWEEKS ◆

■ Paul van Buitenen, de euro-ambtenaar die aan de basis lag van de val van de Europese Commissie, werd **overgeplaatst** naar een andere dienst. De man overweegt gerechtelijke stappen.

■ Het **cheque-schilderen** – waarbij middels PWA-cheques een 'witte schilder' kan worden ingeschakeld en de kosten tot 40.000 fr. fiscaal aftrekbaar zijn – is een relatief succes.

■ De milieunormen zijn niet nadelig voor de werkgelegenheid. De **eco-sector** zorgt voor andere banen.

■ Uitlaatgassen en (de productie van) vlees zijn het meest **schadelijk** voor de natuur.

■ Vlaamse jongeren zijn over het algemeen iets **docieeler** dan hun Nederlandse leeftijdsgenoten.

■ In de zaak van het verdwenen meisje Nathalie **Geljsbregts** leidt een nieuw onderzoeksspoor naar Nederland.

■ **WOW** – een waardig ouder geworden politiek initiatief – heeft niet voldoende handtekeningen verzameld om deel te nemen aan de Europese- en Senaatsverkiezingen. De PNP zal dan weer wel overal lijsten indienen.

■ Het Vlaams Blok is de rijkste Vlaamse partij. De VLD heeft het minste geld in **kas**. De VU bekleedt de vierde plaats.

■ Bij de Oostendse luchthaven blijven de **pannen** van het dak vliegen.

■ De resultaten in het onderzoek naar een **vaccin** tegen sommige soorten van kanker zijn hoopgevend.

■ Om een vredesbetoging in Kleine Brogel te voorkomen heeft de gemeente Peer een **samenscholingsverbod** uitgeschreven.

■ Tot **slot**: tussen 1990 en 1997 werden in België zo'n 3.000 betogingen gehouden. Samen bundelden ze 3 miljoen mensen.

Moreel(s)?

„Van overal komen ze aangevlogen, ministers en staatssecretarissen die de stronthopen in Albanië en Macedonië willen bezoeken. Omstuwd door de verworpenen leggen ze hun verklaringen af, niet in het airco-hotel waar ze de nacht doorbrengen, in de modder. (...) De pretentie van politici dat zij troost kunnen brengen in de diaspora is weerzinwekkend. Juist politici horen zich ver te houden van slagvelden humanitaire en andere calamiteiten. Ze kennen niet eens de woorden van troost, missen de charme van mededogen, lopen wat al te gretig leeg uit andermans wonden.”

Hugo Camps in *P Magazine* van 14 april 1999.

EUROPEES EN VLAAMS

Vrijdag jl. stelde VU&ID haar plan om de onveiligheid het hoofd te bieden aan de pers voor. De alliantie wandelt op *De derde weg naar veilig samen-leven*. Zowel de verantwoordelijkheid van de burger als de overheid wordt benadrukt. Er is bovendien nood aan een mentaliteitswijziging en een meervoudige aanpak om de onveiligheid tegen te gaan. De alliantie legt daarbij sterk de nadruk op het wij-gevoel of op de noodzakelijke gemeenschapsvorming (lees ook blz.3). In die zin is de regionalisering van politie en de splitsing van Justitie niet onbelangrijk. „Het uitgangspunt is dat de politie ten dienste van de gemeenschap moet staan. Als de politiedienst een gemeenschapsdienst is, dan betekent dit dat de gemeenschappen over de ruimste bevoegdheden beschikken om de lokale politie te organiseren.”

VU&ID wil tevens evolueren naar een Europees en Vlaams justitiebeleid. „De uiteenlopende rechtscultuur van het Vlaamse en Waalse volk maakt een efficiënt beleid, ook inzake misdadbestrijding, onmogelijk. En vaak worden justitiële hervormingen doorgevoerd die tegen de wil van de Vlaamse meerderheid ingaan. Het criminaliteitsbeleid zou overigens op Europees vlak moeten geregeld worden. Daar zijn aanzetten toe, maar enige democratische controle ontbreekt.

DE MUG EN HET KAMP

Tijdens de electorale campagne wordt vooralsnog met geen woord over de politie- en justitiehervorming, vervat in het *Octopusakkoord*, gerept. Dat is merk-

waardig omdat deze hervorming op de rails werd gezet na de Witte Mars, de aanbevelingen van de commissie-Dutroux en vooral na de ontsnapping van de misdadiger. Toen zetten de oppositiepartijen de dralende en intern verdeelde regering onder druk.

Intussen zijn de betreffende hervormingen verre van af. VU-kamerlid *Geert Bourgeois* wenst daar wel op in te gaan en haalt uit naar de federale regering. „Voormalig minister van Justitie *Stefaan De Clerck* (CVP) beloofde dat de gerechtelijke achterstand binnen de drie jaar verholpen zou worden. Daar is op het terrein niets van te merken. Het hoeft dan ook geen verwondering dat het onveiligheidsgevoel toeneemt.”

De magistraten klagen erover dat ze nog steeds geen adequate middelen hebben om het Octopusakkoord in de praktijk om te zetten. Bourgeois haalde een beeldspraak van een magistraat aan: „We voelen ons als een mug in een nudistenkamp. We weten wel waaraan te beginnen, maar vraag ons niet waar het zal eindigen.”

Er is nog steeds geen sprake van een planmatige informatisering van de parketten. „De parketmagistraten”, aldus Bourgeois, „weten nog steeds niet waar en of een onderzoek tegen een bepaalde persoon binnen de verschillende gerechtelijke arrondissementen loopt.” Het openbaar ministerie kan zich nog steeds niet ten volle op zijn kerntaken, het opsporen en vervolgen van misdrijven, toespitsen. Daarom kan het nog steeds geen daadwerkelijke leiding geven aan en toezicht uitoefenen op het gerechtelijk politieonderzoek. En in feite zouden de administratieve – eigenlijk 'handgeschreven' – gerechtelijke taken aan gekwalificeerde medewerkers toevertrouwd

moeten worden. Er is bovendien geen wettelijke regeling voor spijtoptanten voorzien, het ontbreekt aan bijzondere opsporingsmethoden om de zware criminaliteit te bestrijden. „Voor elke tak van de economie of voor elke vorm van zware misdaad moet er een federale magistraat aangesteld worden.” Bovendien moet de school voor magistraten nog opgericht worden.

TWEE MATEN EN TWEE GEWICHTEN

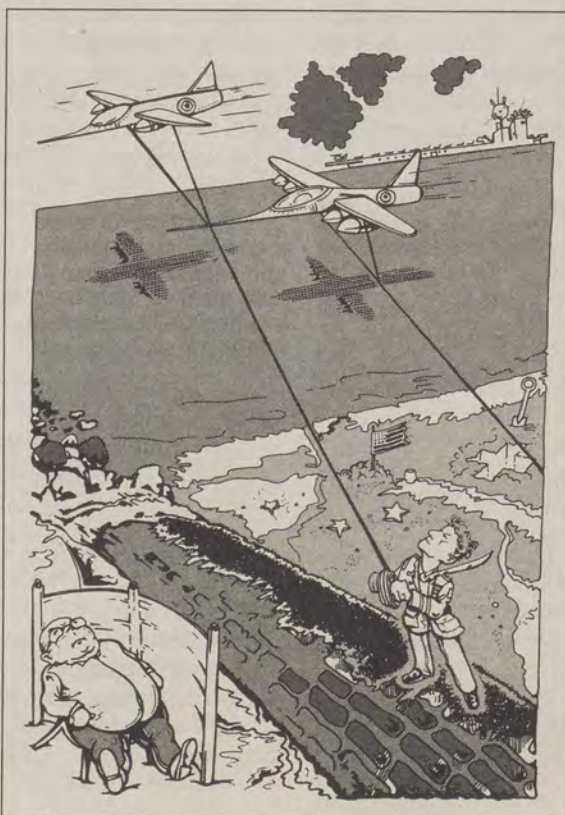
Er bestaat niet zoiets als een lijst waarin de verschillende soorten misdrijven en de daaraan gekoppelde bestraffing vermeld worden. VU&ID pleit daarvoor. Want, één van de klachten die vast en zeker bij de bevolking leeft, is dat er in de rechtspraak met twee maten en gewichten wordt gewerkt.

Vlaams VU-volksvertegenwoordiger *Johan Sauwens*. „Onlangs vond men in de Genkse Fordfabriek tijdens een routinecontrole lakverf in de thermoskan van een werknemer. De man werd op staande voet ontslagen. Vergelijk dit met de zaak-Bastien. André Bastien werd door het Hof van Cassatie schuldig bevonden aan schriftvervalsing en passieve corruptie en kreeg daarvoor zes maanden voorwaardelijk.” De man is nog steeds gedelegeerd bestuurder van de Post. „Daartegenover staan de werknemers er onder geweldige druk. Ze kunnen hun vakantieperioden amper opnemen, ze draaien constant op hun maximumcapaciteit en dit allemaal om enige zekerheid van hun job en de toekomst van hun bedrijf te bekomen. De corrupte topman mag in zijn zetel blijven zitten. Begrijp wie kan.”

DELANGHE

Bovendien is er de 'zaak-Delanghe'. Bijna vier maanden na het 'kerstarrest' is hij nog steeds secretaris-generaal van de Vlaamse gemeenschap. „De Vlaamse regering”, zo verwondert Sauwens zich, „ziet er blijkbaar geen graten in dat 107,3 miljard fr. beheerd wordt door iemand die zich aan corruptie en schriftvervalsing heeft schuldig gemaakt. Is de Vlaamse regering misschien dezelfde mening toegedaan als het trio Erdman-Tobback-Delanghe? Deze socialisten trekken het oordeel van het hoogste rechtscollege van dit land in twijfel. Ze maken 'consequent' een onderscheid tussen de 'juridische' waarheid en 'hun' waarheid. Intussen acht 'burgervader' Tobback het noodzakelijk om de wandelaars op de Leuvense Grote Markt met camera's te bespieden!”

In het belang van de dienst moet de Vlaamse regering, aldus Sauwens, Delanghe preventief schorsen. Ook al heeft het Cassatieberoep dat Delanghe aan-

Is de NAVO de lucht-machtig?

Waarde Heer Hoofdredacteur,

Vriend De Liedekerken, daar dampst mij de koekoek! Hebt gij vorige week mijnheer de Senator op zijnen brommer zien zitten. Die schepen van aan de kust – kunt gij daarmee niet eens woordspelen in uw saterdag? – reed op dien tuf zonder helm! Nogal wiesde dat de mensen uit Koksijde uwe Vlaams-nationaliste vriend Loones een radicaal, staatsondermijndend sujet vinden. Ik wil u vragen dat gij mij bij hem op een beter blaadje zet zodat ik mij bij de volgende IJzerbedevaart achter zijne rug kan verschuilen wanneer de Bruine Maesen weer eens amok komt maken.

Over amok gesproken. Nu heeft die Van Gerven – ge weet wel, gewezen voorzitter van het politiek neutrale Davidsfonds – zich in dat gazetje van de Bruine Maesen eens van zijn minder fraaie kant getoond. Dat het met België niet draait, weten wij allemaal, De Liedekerken, maar de oplossingen die elders worden aangeboden zijn niet realistisch. Tenzij ge klopt wilt krijgen, natuurlijk. Ons Ludwina had het er al over dat die man zich altijd voordoeft alsof hij heiliger is dan de paus. Dat durf ik sinds kort betwijfelen.

Rest mij nog u alvast het CV'tje van mijnen Adam te laten geworden. Naar ik heb mogen vernemen zal uwen alliantievoorzitter Europa binnentreden en als ook Nelly daar gaat

zetelen – zouden de santen die daar nog binnenlaten, vriend schrijvelaar? – dan komt er ongetwijfeld een fijn, dikbetaald jobke voor Adam vrij. Hij is niet van de slimsten, maar hij kan koffie zetten en van techniek weet hij ook alles (of had gij gedacht dat ikzelf de video kon programmeren?). Voorts is hij ook een krak in het rekenen zodat er gene frank teveel meer zal worden uitgegeven aan en in Europa. Gij begrijpt evenwel dat ik voor deze gouden tip voor een gouden werkkracht een klein efforke van uw verkozenen verwacht.

Moge uw paraplu blijven werken,

De Gele Geeraerts

getekend heeft, een opschortende werking. „Voor lagere bedienden en uitvoerende krachten eist de Vlaamse regering zeer strenge voorwaarden zoals onkreukbaarheid. Anderzijds wordt een beschermende hand boven het hoofd van een veroordeelde topambtenaar gehouden. Hoe kan de burger op deze manier respect opbrengen voor de administratie?”

INFORMATIE IS MACHT

Toegegeven, de Vlaamse regering maakt werk van de afslanking van kabinetten en de herwaardering en modernisering van de Vlaamse administratie. Maar, deze keer weigert de federale regering het voorbeeld te volgen.

In een recent door de ministerraad goedgekeurd Koninklijk Besluit (KB), o.m. handelend over de ministeriële kabinetten, is geen sprake van een afslanking van de kabinetten. In de Kamer tekenden zelfs de fractieleiders van de meerderheidspartijen daartegen protest aan.

VU-fractieleider Annemie Van de Casteele: „Daarmee wordt aangetoond van waar de wind draait binnen de federale regering. Deze komt nog steeds uit het Zuiden. De Franstalige meerderheidspartijen wensten geen aanzetten tot een Nieuwe Politieke Cultuur.”

Voor de VU is het KB een gemiste kans om de afslanking van de kabinetten te compenseren met extra logistieke steun en informatiekanaalen voor de parlementaire fracties en commissies.

„Informatie is macht. Het ontbreekt de volksvertegenwoordigers en zeker deze van de oppositie aan informatie en ondersteuning om naar Nederlands model op gelijkwaardige voet met de regering te staan.”

INTIMIDATIE

In Turkije werden verkiezingen voor het nationale parlement, burgemeesters en gemeenteraden gehouden. Voor wat het nationale parlement betreft, komt de Turkse uiterst-rechtse Nationalistische Actiepartij (MHP) als overwinnaar uit de bus. De partij, die in feite een extreem-rechts karakter aanneemt, heeft de overwinning te 'danken' aan de algemene Turkse hetze tegen de Koerden en hun aangehouden leider Öcalan.

Allicht zal de MHP naar een coalitie met de conservatieve Moederpartij streven. Op deze manier kunnen de Turkse nationalistische hun stempel drukken op de binnenlandse en buitenlandse politiek. Er kan dan ook weinig anders verwacht worden dan een verdere, fanatieke en gewelddadige discriminatie van het Koerdische volk. Compromissen m.b.t. de Koerdische kwestie zijn zo goed als uitgesloten. De jeugdorganisatie van de MHP, de gevreesde Grijze Wolven, die de

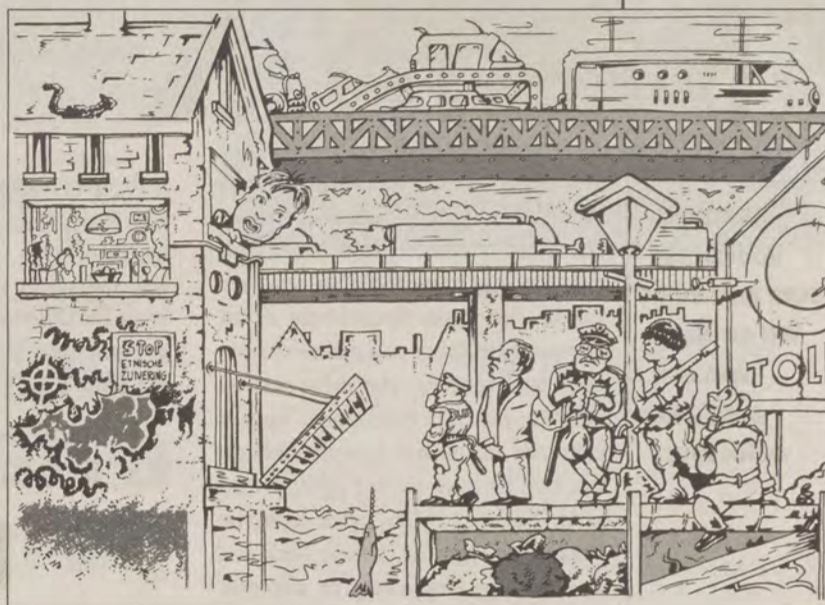
maatschappij van linkse invloeden wil zuiveren, zal er ook alles aan doen om de Koerden te terroriseren.

Nochtans haalde de voornaamste Koerdische partij Hadep een meer dan bevredigend resultaat. In de meeste dorpen en steden van Turks Koerdistan is Hadep de grootste partij en ze sleept heel wat burgemeesterszetels in de wacht. „En dit”, zo vermeldt de Coördinatie Stop de oorlog tegen het Koerdische volk, „ondanks de onregelmatigheden en fraude tijdens de verkiezingen en de regelrechte intimidatie die tegen de Koerden werd opgezet.” Het zijn de werkelijke redenen waarom Hadep niet de kiesdrempel van 10% voor het nationale parlement haalde. „Bovendien zijn de meeste Koerdische vluchtelingen in metropolen als Istanbul en Izmir niet eens geregistreerd. Gezien al deze obstakels is het resultaat van Hadep een onderschatting van haar reële impact.”

P. Van Belle

Wordt veiligheid hét verkiezings-thema?

Redmond

3

Onveiligheid heeft niet enkel vandoen met criminaliteit. Ze doet zich op meerdere terreinen voor en ze is vooral het product van depressie, agressiviteit en onzekerheid. Daarom is een mentaliteitswijziging en een maatschappelijke, preventieve en repressieve aanpak nodig. Iedereen moet daarbij verantwoordelijkheid opnemen. Dat staat in het 'veilig samen-leven'-plan van VU&ID.

Het wij-gevoel

Tot diep in de jaren 1980 kante de burger zich tegen de politie, vandaag wordt om meer politiemensen gesmeekt. Hoe komt dat? Zo vraagt VU-ondervoorzitter Eric Defoort zich af. „Zodra de burger de deur van zijn huis achter zich dichtslaat, voelt hij zich bedreigd.”

Defoort verklaart dit fenomeen vanuit de ontvoogding van de burger. Deze ontvoogding heeft ruimte gemaakt voor individuele vrijheid, een gestegen opleidingsniveau, een ontzuild gedrag, meer tolerantie. Deze verworvenheden mogen niet op de helling worden gezet. Het is gevaarlijk permissiviteit met verdraagzaamheid te verwarren, het heeft geen zin over de goede oude tijd te klagen of een krampachtige restauratie na te streven. Wel moet men oog hebben voor de minpunten van de individualisering. Dit heeft ook tot een verwarrende veelheid aan normen en richtpunten geleid. Niet iedereen weet daar blijf mee en in een 'nooit eindigende concurrentieslag' zijn de rappen, de creatieven, de durvers en de winners de lichtende voorbeelden geworden. „Het normatieve is niet verdwenen, het heeft alleen een andere inhoud gekregen en de eisen liggen hoger dan enkele decennia terug.”

In een dergelijke cultuur neemt het aantal depressieven onrustwekkend toe. Sommigen onder hen sluiten zich op. Anderen keren zich in hun niet aflatende drang naar zelfbehoud tegen de concurrenten, in feite 'de rest van de wereld'. Dat leidt tot onhoffelijkheid en agressief gedrag – denken we aan het verkeer – waarbij de 'sterken' zich uitwerken op 'zwakkeren' en de zwakkeren op de nog zwakkeren. „Een dergelijk misbegrepen vorm van tolerantiebeleving of de zelfbedieningswinkel van rechten worden een levensgroot probleem en plaveien de weg die van agressiviteit, over normloosheid naar criminaliteit loopt. De eigen vrijheid om te doen en te laten wat men wil zonder verantwoordingsplicht.”

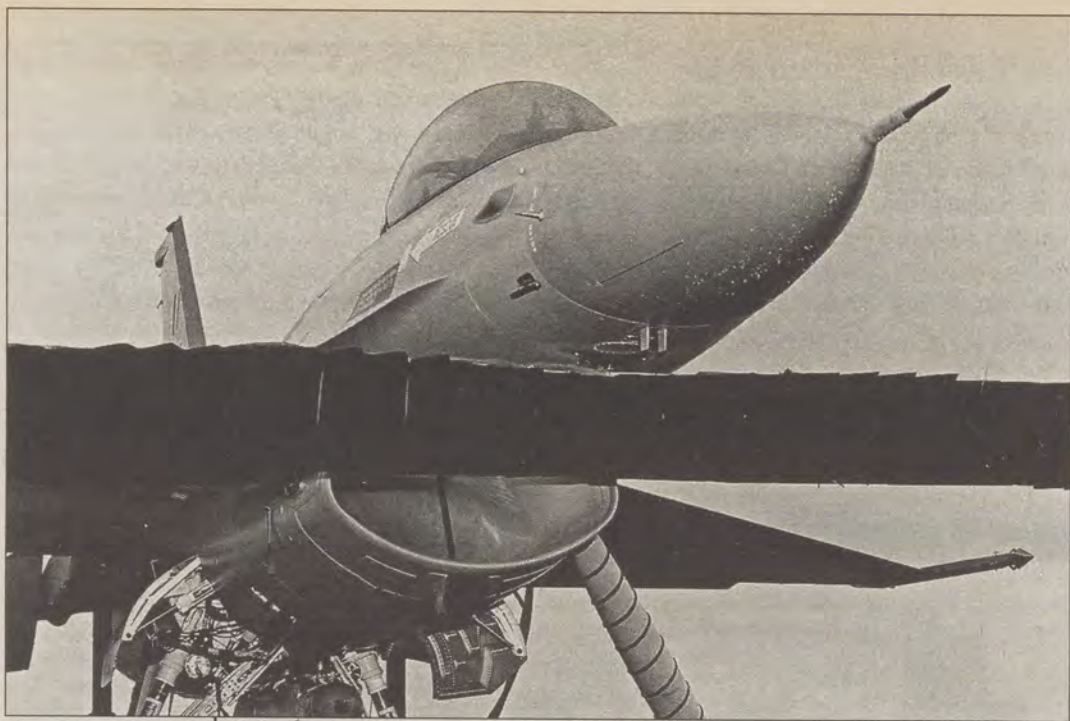
In die zin is er geen rechtstreeks verband tussen onveiligheid en criminaliteit. Onveiligheid komt bovendien op meerdere terreinen voor. Vrijheid zonder plichten en toenemende concurrentie leiden tevens tot vervuiling, verkeersdoden, werkloosheid en onverantwoordelijkheid. „De Belgische ziekte ligt precies in één groot gebrek aan verantwoordelijkheid.” Om dat te verhelpen kan noch het liberale model – zich richtend tot het individu – noch het socialistische model – dat alles

van de overheid verwacht – soelaas brengen. Zowel de overheid als de burger moeten verantwoordelijkheid opnemen, zodat het wij-gevoel, de betrokkenheid, de geborgenheid en het aantal kansen toenemen. De noodzakelijke mentaliteitswijziging kan door een preventieve aanpak. Vanuit het integraal federalisme hoort het wijk- buurt – en verenigingsleven, alsook het onderwijs geherwaardeerd te worden. Een preventief beleid vereist tevens een dynamisch werkgelegenheidsbeleid, een oplossing voor de schuldproblematiek waarmee duizenden mensen kampen en een vernieuwend en menselijk huisvestingsbeleid.

Niet enkel een preventieve politiek zal de onveiligheid wegwerken. „We willen de problematiek van het stijgend onveiligheidsgevoel en de stijgende criminaliteit niet minimaliseren.” VU&ID pleit niet voor meer politie, er zijn thans 37.000 politiemensen, maar voor meer politie op straat. Dat vereist een efficiëntere basispolitiezorg.

VU-kamerlid Karel Van Hoorebeke: „Vandaag doet de lokale politie hooguit twee interventies omdat direct daarna administratieve taken moeten vervuld worden en iedereen van schepen tot procureur des konings, van burgemeester tot onderzoeksrechter, van gouverneur tot arbeidsauditeur en zelfs van minister tot procureur-generaal, de politie met allerlei taken opzadelt.” In de plaats daarvan moet er een drastische vereenvoudiging van het politioneel werkproces komen, zodat de politie 15 interventies per dag kan waarnemen. Daarnaast mogen er geen risicozones bestaan die politie 'schuwt'. En „dient de bestrijding van de zware criminaliteit met strengere bestraffing gepaard te gaan. Bovendien moet de onverantwoorde invrijheidsstelling van gevaarlijke criminelen vermeden te worden.”

(evdc)

P. Bolhuis

Alliantie-voorzitter Bert Anclaux: Wil de Navo wel een politieke oplossing?

P. Depraet

VU-senator Jan Loones: Het probleem is Milosevic, niet het Servische volk.

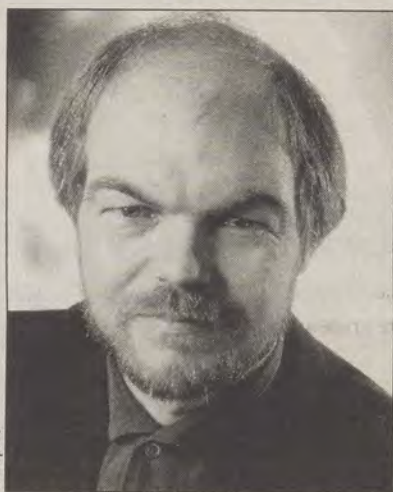
De parlementsleden kwamen samen in de verenigde kamer- en senaatscommissie. Dat is een uitzonderlijke, tijdelijke commissie waarin kamerleden en senatoren van de commissies *Buitenlandse Zaken*, *Binnenlandse Zaken* en *Landsverdediging* het woord voerden. Het debat was om meer dan één reden een unicum. Tegen de gewoonte in, maakte premier Dehaene zijn visie ter zake aan het parlement bekend. Nog een andere uitzondering bevestigde de regel: de premier keek deze keer niet laatdunkend op de uiteenzettingen van de parlementsleden neer. De eerste minister beloofde zelfs om ook na de nakende ontbinding van de Kamers een 'informele overlegstructuur' met de parlementsleden uit te bouwen. Iedereen was het daar mee eens. Al voelde VLD-voorzitter *Guy Verhofstadt* wel wat voor 'overleg onder de partijvoorzitters'.

EINDE NIET IN ZICHT

In zijn uiteenzetting beklemtoonde Dehaene dat het einde van de Navo-bombardementen niet in zicht is. Even later werd dit door het Witte Huis bevestigd, de Amerikaanse president Clinton ziet het werk niet eens voor de zomer opgeknapt. Alleszins, zo verklaarde Dehaene, zal de Navo-actie aanhouden tot de Servische leider *Milosevic* bereid is te praten. Zich – niet volledig – baserend op het Duitse vredesvoorstel, somde Dehaene de voorwaarden op om tot een staakt-het-vuren te komen. Daartoe horen het stopzetten van alle geweld, de terugtrekking van Servische troepen en politie uit Kosovà, het opzetten van een internationale vredesmacht die de terugtrekking van de vluchtelingen moet waarborgen en de uitvoering van de akkoorden van *Rambouillet*. In dat laatste gelooft geen zinnig waarnemer: de akkoorden van *Rambouillet* zijn hopeloos achterhaald.

Belgische en andere militairen zijn naar Macedonië en Albanië vertrokken om er de humanitaire acties in goede banen te leiden. Daarin zien sommigen een voorbode voor het inzetten van grondtroepen in Kosovà. Tot tweemaal toe herhaalde Dehaene dat daarvan geen sprake kan zijn. Al klonk dit in een gesprek met *De Morgen* (16 april) enigszins anders: „Nu is dit nog niet aan de orde.” De premier verklaarde tevens „dat er een internationale troepenmacht moet komen die de terugkeer van de vluchtelingen mogelijk maakt en de vrede herstelt.” Als de Serviërs geen afdoende waarborgen voor een staakt-het-vuren verlenen, is een 'grondconflict' onafwendbaar. Wie dat ontkent, strooit zand

in de ogen. Als men vandaag spreekt over een 'vredesmacht' om de Kosovaren naar hun gebied te doen terugkeren, dan is dat een contradictio in terminis. In de Britse krant *The Observer* van zondag jl. staat dat de Navo plannen maakt voor een 'invasie' van Kosovà met grondtroepen.

P. Depraet

VU-voorzitter Patrik Vankrunkelsven: „Als pacifist kan je er niet omheen dat geweld met ander geweld moet worden bestreden.”

België had 200 miljoen fr. veil voor humanitaire bijstand aan de Kosovaren. „Een peulschil in vergelijking met de militaire uitgaven”, zo wierp VU-senator *Bert Anclaux* de premier voor de voeten. Een dag later besliste de ministerraad het bedrag tot 500 miljoen fr. op te trekken.

WELK PACIFISME?

Maar, meer dan de door de VN-vluchtelingenorganisatie geselecteerde 1200 vluchtelingen mogen hier niet binnen. Dehaene is niet gewonnen voor een *B-statuut*. Dat is een tijdelijk 'onthemden'-statuut die het alle vluchtelingen mogelijk maakt hier te verblijven zolang de oorlog duurt. „Andere landen in Europa wensen geen *B-statuut* toe te kennen”, zo verantwoordde de premier zich. Is daarmee de kous af? „Macedonië en Albanië kunnen de opvang van de vluchtelingen niet langer aan”, aldus Anclaux, „Als binnen Europa geen afspraken over een *B-statuut* bestaan, dan toch moeten we het voortouw nemen.” De alliantievoorzitter pleitte tevens voor ontwikkelings- en economische hulp voor Albanië. Even later had Dehaene het over een Europees Marshallplan. „Toch is het hoogst verwonderlijk dat Albanië niet op lijst van landen voor partnerschap van

Na lang dralen werd in het parlement een debat gevoerd over de crisis in de Balkan. Alle partijen, behalve de groenen, ondersteunen het optreden van de Navo. Toch werden daarbij heel wat kanttekeningen geplaatst, onder meer door VU-senator *Bert Anclaux*.

◆ WETSTRAAT ◆

staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking *Reginald Moreels* (CVP) staat”, zo merkte Anclaux op.

Men voelt duidelijk aan dat niemand blijft weet met het optreden van de Navo. Geen enkel parlements lid droeg de regering op een waarheidsgetrouwe 'stand van zaken' van de Navo te eisen. Tot wat hebben de bombardementen tot nu toe geleid? De militaire organisatie heeft daarop geen helder antwoord. Hier en elders wringt ook het 'pacifistisch' schoentje. De Eu-

hypocriet opgesteld, eerst werd het nochtans gekend probleem jarenlang verwaarloosd, nadien treedt men krachtadig op. Intussen is de etnische zuivering toegenomen en scharen de democratische krachten in Servië en Rusland zich achter de ultra-nationalisten.”

WAT NU?

Als pacifist kan je er niet omheen dat het bestaande geweld met ander geweld moet worden bestreden”, zo verklaarde VU-voorzitter *Patrik Vankrunkelsven* aan *De Morgen* (19 april).

Moeten de bombardementen al dan niet voortgezet worden? „Het is de keuze tussen pest en cholera. Wie heeft ter zake de wijsheid in pacht?”, zo vraagt Anclaux zich met vele anderen af. Zowel de alliantie- als de VU-voorzitter pleiten hoe dan ook voor een politieke, diplomatieke oplossing waarbij Rusland betrokken wordt. Beiden vrezen voor een onmenselijke 'uitputtingsslag' en de uitbreiding van het conflict over de hele Balkan wanneer grondtroepen worden ingezet. Beiden nemen bovendien de voorrangsrol van de Navo op de korrel. De Verenigde Naties en Europa horen het vredesoverleg in te leiden en het militaire optreden te begeleiden. Via onderhandelingen moet de Kosovaren zelfbeschikkingsrecht verleend worden.

(evdc)

ropese groenen, de volksnationalisten en sommige sociaal-democraten breken er hun hoofd op. In de bondsrepubliek Duitsland dreigt daarover een regeringscrisis te ontstaan. Hier vraagt *Agalev* of er ten minste niet eens kan gedacht worden aan het stoppen van de bombardementen. Voor Anclaux „kunnen militaire middelen voor politieke doeleinden ingezet worden.” De senator verwees naar de door de Serviërs ingezette etnische zuivering en de aantasting van de mensenrechten en dus moest er 'iets' gebeuren. „Toch hebben we van in het begin ernstige kanttekeningen geplaatst bij de Navo-bombardementen. De internationale gemeenschap heeft zich

In het duidingprogramma *De Zevende Dag* uitte *Isabelle Dekeyser* van het *Rodenbachfonds* haar protest tegen een tentoonstelling in het *Provinciaal Museum voor Moderne Kunst* (PMMK) in Oostende. Ook *Geert Lambert*, de Oostendse VU-schepen van *Cultuur*, nam aan het debat deel. In Oostende kan het publiek de juwelen van de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken *Madeleine Albright* bewonderen. Dat

stopt worden. Ze lijken op een werkelijke catastrofe uit te draaien, vanuit strategisch, economisch én humanitair oogpunt.” Loones kent de problemen op het terrein, was er de jongste jaren meerdere malen op werkbezoek. „Ik voel me emotioneel bij het conflict betrokken. Slecht op uitdrukkelijke vraag van mijn familie ben ik niet naar de regio getrokken.”

Loones staat erop een onderscheid te maken tussen *Milosevic* en het Servische volk. „Het probleem is het regime van *Milosevic* en niet het Servische volk zelf. Tegen de Servische leider groeide een democratische oppositie. Door de Navo-bombardementen beheerst *Milosevic* opnieuw het politieke terrein, controleert hij opnieuw de media en kan hij als een werkelijke dictator optreden.” Door een zeer verregaande verwoesting van het patrimonium en de rijkdommen wil de Navo *Milosevic* én het Servische volk op de knieën krijgen. „Dat is een perverse operatie met een afschuwelijk imperialistisch karakter.”

(evdc)

Pervers

wordt als een 'eerbetoon' aan de Amerikaanse minister aanzien. Het *Rodenbachfonds* vindt dit hoogst ongepast, ook het feit dat minister van Buitenlandse Zaken *Eric Derycke* (SP) er kwam spreken, kan voor de vereniging niet door de beugel. „Het is inderdaad totaal ongepast”, aldus VU-senator *Jan Loones*, „dat in volle oorlog een vertegenwoordiger van de leidende kracht in het conflict een eerbetoon te beurt valt.” Eigenlijk vindt Loones dat de brutale Navo-bombardementen „niet vroeg genoeg kunnen ge-

Als het conflict om Kosovà iets bewijst dan is het dat een politicus elke kans om een conflict te voorkomen of te beëindigen met twee handen moet grijpen. Ook de historische kans om een einde te maken aan het Spaans-Baskische conflict mag niet gemist worden. Daarom nodigt Nelly Maes de ondertekenaars van het 'Akkoord van Lizarra' uit om hun document in het Europees parlement voor te stellen.

◆ EUROPA ◆

Sinds september van vorig jaar heerst er in Spaans-Baskenland een betrekkelijke rust. Op 12 september '98 sloot een dertigtal organisaties (politieke partijen, vakbonden, socio-culturele verenigingen) een akkoord dat de aanzet wil geven tot een effectief vredesproces naar analogie met Noord-Ierland. Dit *Akkoord van Lizarra* erkent het politiek karakter van het Spaans-Baskisch conflict. De ondertekenaars stellen o.a. dat enkel een politieke oplossing een eind kan brengen aan het conflict en zien in het zelfbeschikkingsrecht van de burgers van Baskenland een voorwaarde voor vrede.

BREED AKKOORD

Belangrijk om weten: een meerderheid van de Baskische gemeenschap schaarde zich achter dit akkoord. De vier Spaans-Baskische politieke partijen die het ondertekenden (de Baskische nationalistische van de Partido Nacionalista Vasco, Eusko Alkartasuna en Herri Batasuna en de Spaanse communisten van Izquierda Unida) haalden bij de verkiezingen in de Baskische Autonome Gemeenschap (25 oktober '98) een duidelijke meerderheid met 60,74% van de stemmen. Ook de vakbonden die het akkoord ondertekenden vertegenwoordigen meer dan 60% van alle vakbondsleden in Baskenland.

Op 17 september '98, enkele dagen na de ondertekening van het Akkoord van Lizarra, kondigde Eta een onbeperkt wapenbestand aan. Sindsdien pleegt de organisatie geen aanslagen meer. Wel zijn er nog enkele kleinere incidenten geweest met groepjes nationalistische jongeren die schade toebrechten aan lokalen van Spaanse politieke partijen.

Helaas staan de Spaanse rechtse regeringspartij Partido Popular en de grootste oppositiepartij Partido Socialista Obrero Español (incl. hun afdelingen in Spaans-Baskenland) weigerachtig tegenover het Akkoord van Lizarra. Bovendien geeft de Spaanse regering de indruk door provocaties nieuw geweld uit te lokken. Ze neemt alleszins geen *vertrouwenwekkende* maatregelen die het vredesproces kunnen bevorderen.

Twee concrete voorbeelden:

■ De PSOE-politici en gewezen regeringsleden Barrinuevo en Vera (beiden in augustus '98 zwaar veroordeeld wegens hun betrokkenheid bij een ontvoering door de Gal én aangeklaagd in andere Gal-dossiers) kregen een licht gevangenisregime en verlieten nog vóór de kerstvakantie de gevangenis. Ondertussen zit het voltallige partijbestuur van Herri Batasuna reeds meer dan een jaar in de cel wegens het verspreiden van het *Democratisch Alternatief*, een Eta-vredesvoorstel uit '95.

■ Anderhalf jaar geleden stemde een meerderheid in het Baskisch parlement een resolutie over de overbrenging van Baskische gevangenen naar gevangenissen in Spaans-Baskenland. De Spaanse wetten en penitentiaire voorschriften voorzien dit overigens als een

ten gunste van het Akkoord van Lizarra. Op 18 februari '97 had de VU-fractie in het Vlaams parlement een *Resolutie aangaande het geweld en de repressie in Baskenland* laten stemmen. De resolutie werd bijna unaniem goedgekeurd door het Vlaams parlement. In de resolutie

Nelly Maes brengt Lizarra dichterbij

humanitaire maatregel. De Spaanse regering in Madrid houdt zich echter aan haar spreidingspolitiek.

DICHTERBIJ

Het initiatief van Nelly Maes om deze vredesconferentie te organiseren sluit aan bij andere waardevolle acties. Zo ondertekenden vijf Nobelprijswinnaars voor de Vrede in oktober '98 een oproep

werden de betrokken partijen opgeroepen een einde te maken aan de spiraal van geweld en repressie én een vredesproces te beginnen.

Hoewel *Le Soir* oordeelde dat de resolutie getuigde van 'une certaine méconnaissance' blijkt de VU nu toch gelijk te krijgen!

Piet De Zaeger

De voorstelling bijwonen

De voorstelling van het Akkoord van Lizarra vindt plaats op dinsdag 27 april om 10 uur in zaal LEO 7C50 (Wiertzstraat te 1047 Brussel). Iedere geïnteresseerde kan de conferentie bijwonen maar moet zich dan wel ten laatste op maandag 26 april *verplicht inschrijven* bij Klaas Van Audenhove, tel: 02/284.51.87, fax: 02/284.91.87 of e-post: nmaes@europarl.eu.int.

Om de locatie vlot te bereiken neemt men 't best de trein tot in station Leopoldswijk. Komt u toch met de auto dan kan u terecht op de parking in de Van Maerlantstraat.

TWEE MIJLEN DONS

5

MILITANTENDAG VU&ID

KASTEEL VAN WISSEKERKE, BAZEL (KRUIBEKE)

ZONDAG 25 APRIL VAN 10U TOT 17U

Op de VU&ID-militantendag van zondag 25 april kunnen kandidaten en campagneverantwoordelijken kennismaken met alle facetten van de VU&ID-campagne. Het wordt geen vrijblijvende kennismaking, maar een trefpunt voor iedereen die goed gedocumenteerd en voorbereid in de kiesstrijd wil stappen.

In het kasteel van Wissekerke (Bazel-Krui-beke) stelt VU&ID u het volledige campagne-draaiboek voor. Alle werkmateriaal ligt er klaar voor verspreiding. In samenwerking met het reclamebureau *Moraël* beantwoordt het algemeen secretariaat al uw vragen i.v.m. de campagne. U kan tussen 10u. en 17u. langslipen op de diverse informatiestands. We noemen voor de vuist weg: vragen over campagnemateriaal, verkiezingsadministratie, huisstijl, tekst- en argumentatiemateriaal, jongeren en vrouwen in de campagne, enz.

En in de kasteelkelder kan u bij een drankje overleggen met uw collega-campagneverantwoordelijken. De afdelingen Krui-beke en Bazel-Rupelmonde bieden u daar een natje en een droogje (een lokale specialiteit) aan. Hun winst van die dag schenken ze aan de Kosovaarse oorlogslachtoffers. Kom dus zeker even langs!

VU&ID VIERT DAG VAN EUROPA

CENTRO GALEGO, BRUSSEL ZONDAG 9 MEI VAN 14U TOT 17U

Op de officiële 'Dag van Europa' viert de alliantie VU&ID haar Europees feest. In de gerenoveerde gebouwen van het oude Brusselse warenhuis *La Tentation*, waar nu het Galicisch Centrum is gevestigd, organiseert de alliantie een nonconformistische meeting. Het Europa dat VU&ID wil vormt een kleurig palet volkeren en culturen, geen grijze eenheidsworst. Dat zal ook blijken uit het politieke, muzikale en gastronomische aanbod van die dag: sympathiebetuigingen van buitenlandse sympathisanten, Galicische hapjes, volksmuziek en randanimatie. Meteen worden, op amper één maand van de verkiezingen, ook de Europese kandidaten en het programma voorgesteld.

Agenda!

Het Centro Galego, of Galicisch centrum (Lakensestraat 28 te Brussel), bevindt zich op 5 minuten wandelen van de Grote Markt en een kwartiertje van het Centraal Station.

VU&ID-VERKIEZINGSCONGRES

CC DE SPIL, ROESELARE ZONDAG 30 MEI VAN 14U TOT 17U

Duid deze datum met stip aan in uw agenda want hij vormt het hoogtepunt van de VU&ID-campagne. In Roeselare wordt immers het startschot gegeven voor een twee weken durende eindspurt naar 13 juni. Op het programma van deze wervelende meeting: sfeerbeelden van de alliantiecampagne, de speerpunten van het VU&ID-programma, een sterke politieke toespraak door de alliantievoorzitter, getuigenissen van VU&ID-kandidaten, een videomontage, diaprojectie en muziek. Uiteraard wordt kinderopvang voorzien. Meer info volgt!

■ **Voor meer informatie over de praktische organisatie van deze evenementen kan u terecht bij Piet De Zaeger: tel. 02/219.49.30, fax 02/217.35.10 of e-post: piet.dezaeger@volksunie.be.**

Na de dood van Tito in 1980 leek Joegoslavië langzaam naar een confederatie te groeien.

In de loop van de 19de eeuw maakten Serviërs, Roemenen, Bulgaren en Grieken zich los van de Turkse overheersing en grondvestten hun eigen staten. Maar alle grenzen bleven betwist. Er kwam een regionale bewapeningswedloop op gang die in het begin van de 20ste eeuw tot de bloedige Balkanoorlogen leidde. Eén van deze betwiste gebieden was Kosovà. In feite wilden de Albanese al van bij de onafhankelijkheid in 1912, Kosovà aan Albanië hechten omdat de bevolking er toen voor 70% Albanese was. De ambassadeursconferentie van Londen wees dit gebied echter „definitief” aan Servië toe.

HERVORMER TITO

Tijdens WO I stond Servië aan de kant van de overwinnaars. Daardoor kon het in 1918 de droom van het Zuid-Slavische koninkrijk onder Servisch leiderschap verwezenlijken. Een uitgesproken *Herrenvolkmentaliteit* (zowel op cultureel, godsdienstig en politiek vlak) heeft de Serven steeds gekenmerkt.

Albanië bleef echter buiten die staat. Maar vele volksgenoten woonden verspreid in gemengde gebieden onder Servische, Montenegrijnse of Griekse jurisdictie. Het belangrijkste stuk daarvan – Kosovà – lag wél binnen de Servische staatsgrenzen. Het was dunbevolkt en straatarm.

De Serviërs begonnen stelselmatig met een culturele en politieke onderdrukingspolitiek in Kosovà. In 1937 ontwierp dr. Vaso Cubrilovic voor de Servische legerleiding een assimilering- én verhuisplan voor de Kosovaren. Leger en politie, de sleutelfuncties in bedrijven en overheidsdiensten werden stelselmatig aan Serviërs toege-

wezen. Tussen de twee wereldoorlogen werden zowat 300.000 Albanese naar Turkije en Albanië weggepest. Toch bleef hun hart naar Kosovà hunkeren, daar was meer bepaald in Pristina rond 1878 de Nationale Beweging van Albanië geboren.

Albanië werd in Europa de eerste en gemakkelijkste prooi van het fascistische Italië van Mussolini, hij viel met zijn legers Griekenland en nadien Servië binnen. In 1941 richtten Duitsers en Italianen een

groot-Albanië op dat naast Kosovà ook nog West-Macedonië omvatte. Na WO II wilden de Titoïsten Albanië in de Joegoslavische federatie opnemen. Dit vond geen doorgang en opnieuw bleef Kosovà binnen de grenzen van Joegoslavië.

Onmiddellijk na WO II waren er al spanningen met de Albanese. Aanvankelijk trachtte men de Albanese Beweging te onderdrukken en voerde de Serviër Rankovic, hoofd van de Joegoslavische staatsveiligheid, een erg repressieve politiek in Kosovà. Vanaf 1974 duwde Tito dan toch een aantal bestuurshervormingen door in het tot dan door Servië totaal gecontroleerde Kosovà. In de praktijk verwierf Kosovà dezelfde rechten en bevoegdheden als een „echte” republiek van Joegoslavië.

AFGEBOUWD

Na de dood van Tito in 1980 leek Joegoslavië langzaam naar een confederatie te groeien. Ook de Skipitaren wilden zich

Sinds het begin van deze eeuw heeft de Servische overheid stelselmatig de inwijking van Serviërs in Kosovà gesteund. Slechts onderbroken door de beide wereldoorlogen weken tot midden de jaren zestig tienduizenden Serviërs (en Montenegrijnen) naar Kosovà uit. Een ontwikkeling die niet heeft kunnen verhinderen dat tenminste 90% van de inwoners van Kosovà Albanese is. Was?

◆ LANDUIT ◆

emanciperen, zij vroegen het statuut van volwaardige deelrepubliek. In de praktijk kwam dit op een net-niet-onafhankelijkheid neer. Maar in dit hernieuwde autonomiestreven botsten de Kosovaren lijnrecht met het Servische imperialisme. De betogingen, gestart in 1981, zouden niet meer ophouden.

In het explosieve klimaat van de hongerstaking en bezetting door de mijnwerkers, in februari 1989, schafte de Servische regering op 23 maart 1989 eenzijdig het grondwettelijk autonoom statuut van Kosovà af. Dit terwijl in 1988 niet minder dan 20.175 van 21.211 „vergaderingen” zich tegen de autonomieafbouw uitspraken. Het verslag van de

vertegenwoordigers samen en namen, in uitvoering van hun besluit van 2 juli, een grondwet aan voor de republiek Kosovà; de onafhankelijke staat voor het Albanese volk en voor leden van andere volkeren en minderheden. Op 13 september riepen ze de onafhankelijkheid van Kosovà uit. De Servische overheid bestempelde dit als een misdad en stelde vervolging in. Nog in september werd een einde gemaakt aan de laatste restjes autonomie in Kosovà. De nieuwe grondwet, die op 28 september 1990 door het parlement in Belgrado werd aangenomen, bepaalde de uitwerking van een bijzonder statuut voor de vroegere „autonome gebieden”. Dat statuut is er nooit gekomen. Ook de culturele autonomie voor de Albanese bevolking, die door de nieuwe grondwet gegarandeerd werd, bleef dode letter. Albanese plaatsnaamborden en opschriften werden verwijderd. In maart 1991 werden 5.000 Albanese leerkrachten ontslagen; 400.000 leerlingen werden door deze maatregelen getroffen. De Albanese zelf brachten de nodige fondsen bij elkaar om de ontslagen leraars hun werk te laten voortzetten in privé-woningen, bij mensen thuis.

UITGEZUIVERD

De Albanese verloren alle controle over het bestuur in hun gebied. De nationalistische organisaties waren opgerold; hun leiders gearresteerd of vermoord; ook leiders van Albanese organisaties in het buitenland werden vaak fysiek uitgeschakeld. In de plaats van deze groeperingen kwamen min of meer legale massaorganisaties, zoals de *Democratische liga van Kosovà*, in december 1989 gesticht en voorgezeten door de schrijver Ibrahim Rugova, die 700.000 leden telt; de *Parlementaire Partij* van Veton Surroi en de *Sociaal-democratische Partij* van Shkëzen Maliqi. Deze groeperingen werden door de Serviërs min of meer gedoogd. De initiatieven van de Albanese regering van Kosovà in ballingschap (in Zagreb) beïnvloedde nauwelijks het verloop van de gebeurtenissen en hadden eerder een symbolisch karakter.

In mei 1991 steeg de spanning toen de Servische regering, bevreesd door Albanese oproer tijdens de nakende krachtmeting met Slovenen en Kroaten, in het openbaar wapens liet uitdelen aan de Serviërs in Kosovà. In juli, toen het federale leger opereerde in de noordelijke republieken, probeerde ze met veel militair machtsvertoon – tankcolonnen en laag vliegende vliegtuigen – de Albanese bevolking te intimideren.

De etnische zuivering was toe allang begonnen. Eens de Kosovaren verwijderd, stonden Serviërs klaar om de vruchtbare boerderijen over te nemen.

W. Kuijpers

Speelbal Kosovà

46ste zitting van de VN-Mensenrechtencommissie hierover is vernietigend.

Kosovà's autonomie werd stilaan afgebouwd. Uit protest hiertegen gaven in mei 1990 alle Albanese regeringsleden hun ontslag. Op 26 juni 1990 stemden 114 van de 123 Albanese vertegenwoordigers in het parlement de zelfstandige republiek Kosovà. Het totale aantal zetels in het parlement bedroeg 183, zodat ze geldig konden stemmen. Daarop ontbond op 5 juli de Servische regering het parlement en stuurde de regering van Kosovà de laan uit. Ze gaf het bestuur in handen van een bureau, dat geleid werd door de vicepresident van Servië. Ook de politie van Kosovà werd ontbonden. Alle Albanese die op min of meer vertrouwelijke posten zaten, moesten een loyaliteitsverklaring afleggen. De gebouwen van radio en televisie werden door de Servische militie ingenomen en de Albanese uitzendingen van *Zender Pristina* werden afgeschaft.

In de daarop volgende maanden werden de Albanese instellingen in Kosovà verder geserbiseerd, ook het secundair onderwijs en de kweekscholen als ze al niet gesloten werden. De Servische regering speelde met de gedachte niet méér Albanese dan Servische kinderen te laten studeren. Gezien het feit dat er op 10 Kosovaren 9 Albanese en 1 Serviër waren: een drastisch plan! Servische studenten van de universiteit van Belgrado moesten aan de geserbiseerde universiteit van Pristina college lopen!

Het aantal uit overheidsdiensten ontslagen Albanese bedroeg ondertussen 70.000. Vooral het ontslag van artsen en verpleegsters uit de ziekenhuizen van Pristina wekte grote verontwaardiging.

DODE LETTER

Op 7 september 1990 kwamen in het plaatsje Kacanik bij de Macedonische grens tweederde van de Albanese volks-

Zonen van de adelaar (2)

6

Vredeskoffie voor Kosovà

Vier burgemeesters uit Midden-Brabant namen het initiatief om het leed van de ontheemde Kosovaren te helpen verzachten. Het gaan om Dirk Claes (Rotselaar), Julien de Keyser (Boortmeerbeek), Marc Verbeeck (Haacht) en Willy Kuijpers (Herent). De burgemeesters leerden elkaar tijdens de voorbije watersnood kennen en waarderen, en alhoewel zij tot verschillende politieke strekkingen behoren willen zij met velen uit het gemeenschapsleven en de economische wereld drie punten verwezenlijken: samenspraak over Kosovà, de vredesgedachte 'Nooit meer oorlog' bevorderen, een steunfonds spijzen.

Met de bedrijfsleiding van koffiebranderij Java (Wim Claes, Wezemaal) en verzend-

bedrijf DMA (Jos Bex, Veltem-Beisem) werd een programma opgezet.

◆ Waarom koffie?

Willy Kuijpers: „Koffie is dé onthaaldrank in het gastvrije Kosovà. Daarom ook dat de actie in overleg met in onze gemeenschap levende Kosovaren én samen met mensen van hier gebeurt. Omdat het uiteindelijke doel 'vrede' is, hebben wij het ontmoetingsproduct 'Vredeskoffie' gedoopt, de producent zorgde voor een speciale verpakking.”

Wie de actie wil steunen: W. Kuijpers, 016/22.96.42 (thuis) of 016/21.13.00 (gemeentehuis).

Bij wijze van boutade beweerde Karel Jonckheere dat Guido Gezelle een Nederlander was, omdat hij vier maanden voor de onafhankelijkheid van België was geboren. Nee, Gezelle is op en top Vlaming, een West-Vlaming zelfs wat zijn gedichten vandaag minder toegankelijk maakt. Ondanks zijn particularisme blijft het dé verdienste van Gezelle dat hij een vernieuwer was, waar generaties dichters van hebben geleerd.

◆ ACTUEEL ◆

F. Van den Abeele

Gezelle is een figuur en een dichter die je als lezer voortdurend tot verwondering brengt. Ons nog niet bewust van begrippen als ritme en muzikaliteit leerden we, amper een jaar of tien oud, met plezier het avontuur van *Boerke Naas* en de grillige figuren die *Het schrijverke* op het water tekende kennen. Later, in de toenmalige poësis, toen we ons wijs en volwassen achtten, zagen of hoorden we een glimp van zijn naïeve en toch diepe devotie in het *Ego flos* en *Gij badt op eenen berg*, van de weemoed in het ruisen van het ranke riet en van het lied van de heldere zanger op een meidagmorgen.

TIJDELOOS

We kenden Gezelle, dachten we. Tot we vooral dank zij het werk van Michel van de Plas een andere Gezelle ontmoetten: een onalledaagse leraar, een goedmoedig maar eigenzinnig man, en een taalvirtuoos, voor wie het kleinste blaadje en de nietigste vogel naar God, zijn Schepper wezen. Toch leefden we nog in de waan dat hij met woorden toverde zoals Mozart het deed met het notenbeeld. Een bezoek aan zijn geboortehuis op de Brugse Rolweg bracht ons op andere gedachten. Zijn handschriften stonden vol doorhalingen, correcties en aantekeningen in de marge. Evenmin als bij Mozart, die dagenlang thema's en contrapunt in zijn hoofd tot harmonie bewerkte, vloeiden bij Gezelle de verzen uit zijn hand alsof de Muze nooit van zijn zijde week en hem blijvend inspireerde. We kenden Gezelle, dachten we. Tot we stootten op zijn muzikaliteit. We hadden met verbazing het ritme en de melodie in Van Ostaijens *Melopee*, *Boerecharleston* en *Alpejagerslied* ontdekt, maar wisten niets af van het puur muzikale van Gezelles 't *Er viel ne keer een bladjen op het water* (geschreven bij het beluisteren van een septet van Beethoven) of *Twintig meezenvoetjes*.

Gezelle is niet onomstreden, dat zijn Stravinsky en Chagall evenmin. Gezelle is een particularist, dat zijn Joyce en Raveel ook. Maar dat doet geen afbreuk aan zijn kunstenaarschap. En wie Herman de Coninck volgt in zijn thesis dat poëzie kleinspraak en eenvoud moet nastreven, komt bij Gezelle terecht. Daarom zal zijn vers tijdeloos blijven net zoals het proza van Multatuli.

BRUGGE

Guido Gezelle stierf honderd jaar geleden. West-Vlaanderen gedenkt hem passend en overvloedig. Ik maak een keuze en zoek een leidraad.

We beginnen in Brugge, waar hij geboren werd en werkzaam was als onderpastoor in Sint-Walburga en aan het Engels Kloos-

ter. Voor de sfeer moet je naar zijn geboortehuis vlakbij de Brugse molens. Vader Gezelle werkte er als tuinman in het buitenverblijf van een rijke Brugse familie. Het gezin beschikte er slechts over een keuken, een voute-kamer, een zolder en een kelderruimte. Maar de tuin, de handschriften, de foto's en de documenten ademen stilte en poëzie. In die tuin kan je bovendien zijn vers beluisteren op verschillende zondagen tussen mei en september telkens om 15u. Het Provinciaal Hof toont op aanschouwelijke

De nocturne leidt de bezoeker via een wandelparcours door verschillende locaties met voordracht, toneel, zang, muziek, choreografie, draadpoppentheater en video. Zo stapt Gezelle op ludieke manier opnieuw de klaslokalen binnen...

Mario Boon, een jonge striptekenaar, roept Gezelles rebelse jaren op als medewerker aan *Het Kiesgazetje*, een geducht wapen tegen de liberalen. En voor de internationale compositiewedstrijd werden één of meer gedichten van de

Sterk zij de tale der woorden

wijze zijn leefwereld en zijn activiteiten. Teksten van Gezelle verschijnen kalligrafisch op diverse plekken in de binnenstad. Jan Van Landeghem schrijft een compositie die op 1 mei (Gezelles geboortedag) door het *Ensemble Ex Tempore* o.l.v. Florian Heyerick zal worden uitgevoerd. Beeldende kunstenaars onder wie Jan Fabre laten zich door zijn poëzie inspireren, terwijl Koen De Cauter en het *Rubio Strijkkwartet* een aantal gedichten op muziek zetten.

☞ Voor inlichtingen en reservatie: Gezellesecretariaat, 050/49.07.62.

LANGS DE MANDELBEKE

Roeselare is de stad van Rodenbach en het Klein Seminarie. Gezelle liep er school en was er ook leraar. Hij vatte zijn taak in de poësis zeer persoonlijk op. Zo kwam het dat hij de grenzen tussen de vakken in mekaar liet vloeien. Momenteel zou die visie *progressief* heten. Maar zo zagen zijn superieuren het niet. Toch liet zijn aanwezigheid diepe sporen na. Die vinden we terug in een dubbeltentoonstelling die onder het motto *Sterk zij de tale der woorden* staat opgesteld in het Klein Seminarie, Zuidstraat 27 te Roeselare.

De historische tentoonstelling, *Langs de Mandelbeke*, tot 15 mei a.s., bestaat uit drie aspecten: de kroniek van Gezelle en zijn tijd, Roeselare in Gezelles tijd, en Gezelle in Roeselare; men noemde hem in Roeselare „den Bruggeling”.

Aan deze tentoonstelling, waarvoor een goedgestoffeerde catalogus (200 blz., 890 fr.) werd aangemaakt, werkte ook het Lod. Dörfelcentrum o.l.v. Wim Jaques mee. Later gaat de tentoonstelling op reis door Vlaanderen (contact via FVK-Rodenbachfonds, 09/ 223. 77. 42).

Een tweede expo *Dreuvegebeuren G²* confronteert gedichten van Gezelle met kunstwerken van artiesten uit verschillende leeftijdsgroepen.

meester op muziek gezet voor sopraan, piano en klarinet.

☞ Voor inlichtingen en reservatie: Gezellesecretariaat, Klein Seminarie, Zuidstraat 27, 8800 Roeselare, tel. 051/22.15.24.

HIAWATHA'S LIED

In Kortrijk beleefde Gezelle zijn gelukkigste jaren. Hij was er onderpastoor van 1872 tot 1899. En schreef er *Rijmsnoer*, *Tijdkrans* en *Hiawatha's lied*. „Een wereld van papier zal heel de wereld wezen” is een coproductie van theater Antigone en theatergroep Hollandia. Zij gaan op zoek naar de actuele betekenis van de dichter, vaak beheerst door spanningen en innerlijke conflicten tussen utopie en

werkelijkheid, tussen droom en daad. De tentoonstelling 't *Is al zoo van buiten*, 't *is al zoo van bin* belicht zijn activiteit op pastoraal en socio-cultureel vlak, zijn bedrijvigheid als journalist en vooral het nieuwe geluid in zijn poëzie *Hiawatha's lied* wordt bewerkt tot een eigentijds multimediaal gebeuren voor en door de Kortrijkse jeugd.

☞ Voor inlichtingen en reservatie: dienst Cultuur, 056/21.78.63.

IK JEUNE MIJ DAARIN

Als inleiding op al dat moois kennen we geen betere weg dan de korte film van Lieven Debrauwer, waarin zowat alle facetten en stemmingen van Gezelle aan bod komen. Kinderen spelen *Timpe, tompe, terelink*, een meisje laat een *averulle lekken met nen zom, zom, zom*, Chris Lomme lacht schalks *ik jeune mij daarin*, en Senne Rouffaer neemt mijmerend afscheid met de woorden: „de navond is voorbij, voor mij”; Daartussenin zingen Will Ferdy en Willem Vermandere. Een ontroerend document, mild, menselijk maar vooral spontaan en, zoals Gezelle zelf, ongekunsteld.

☞ De videofilm kost 550 fr., in alle Standaard boekhandels.

Wouter De Bruyne

7

HAAL MEER UIT

Zijn mooiste gedichten voor 25 WIJ-lezers

Er kan eindeloos geredetwist worden of de gedichten van Gezelle vandaag nog genietbaar zijn, ieder zal daar zijn/ haar mening over hebben. Om aan te tonen dat ze dat wel nog zijn bracht Jozef Deleu 30 Gezelle-gedichten samen, z'n mooiste beweert hij.

Dat laten wij in het midden. Tot de gebloemleesde gedichten behoren ongetwijfeld de meest geliefde: van *De averulle en de blomme*, *Het schrijverke*, *Kerkhofblommen*, *O 't ruischen van het ranke riet*, *Dien avond en die rooze*, *Moederken*, *Twee hosen*, *Casselkoelen* tot *Ego flos*.

En natuurlijk ook het klankeerrijke *Waar*

zit die heldere zanger, het gedicht dat Deleu als titel aan de bloemlezing gaf.

AVERULLE?

Onze redactie wil 25 WIJ-lezers met deze kleine, maar mooie bloemlezing (62 blz.) verheugen. Van de kandidaat-winnaars wordt verwacht dat ze de redactie laten weten wat een *averulle* is.

Het antwoord op deze vraag, één woord volstaat!, wacht de redactie tot maandagmorgen 3 mei a.s. in. **Redactie WIJ, BARRIKADENPLEIN 12 te 1000 BRUSSEL**, op een gele briefkaart, of fax: 02/219.97.25, of e-post: redactie@vpri.be.

Onbemande camera gevraagd voor Roeselare

Op het kruispunt van de ring rond Roeselare met de baan Oekene-Rumbeke gebeuren jaarlijks tientallen zware ongevallen. Afgelopen zaterdag eisten een dertigtal leden en sympatisanten van de regionale VU&ID-lijst een onbemande camera op dit zwart punt. De bijeenkomst kaderde in de 'Onbemande camera's nu!'-actiedag die de alliantie VU&ID op een tiental gevaarlijke plaatsen in Vlaanderen hield.

Arrondissementele VU&ID-startdag te Antwerpen

Op zondag 2 mei organiseert VU-arr. Antwerpen een arrondissementele VU&ID-startdag. Deze vindt plaats in hotel 't Sandt, Zand 17 te Antwerpen. Het programma ziet er als volgt uit:
9u.-9u.30: onthaal en koffie
9u.30-11u.30: verwelcoming door arr. voorzitter Gerda Vanes, gevolgd door toespraken van Herman Lauwers, Nelly Maes, Fons Borginon en Patrik Vankrunkelsven.
11u.45: lunch.
De presentatie gebeurt door Margriet Hermans.

Deelname: 300 fr. per persoon, familiekaart (echtpaar + kinderen) 600 fr. Om 13u.45 is er gratis busvervoer voorzien naar het Sportpaleis voor het Zangfeest.

Inschrijven vóór 23 april, door overschrijving van het overeenstemmende bedrag op rek.nr. 402-9084741-09 van VU-arr. Antwerpen.

Info: VU-arr. secretariaat, Paleisstraat 133, 2018 Antwerpen, tel. en fax 03/288.58.80.

VU-Limburg blaast verzamelen

Frieda Brepoels, lijsttrekker Kamer voor Volksunie-Limburg, nodigt u van harte uit op een grootse provinciale manifestatie. Op 8 mei a.s. bent u vanaf 16u. hartelijk welkom in de orangerie van het Dennenhof te Bokrijk. U zal niet alleen alle Limburgse Volksunie-kandidaten kunnen ontmoeten, maar ook met hen in debat treden als u dat wenst. Ook de grote tenoren van buiten de provinciegrenzen zullen aanwezig zijn. Wij verwachten o.a. Bert Anciaux, Patrik Vankrunkelsven, Margriet Hermans, e.a. U bezoekt de exclusieve tentoonstelling *Stem vrouw, 30 jaar vrouwen in de po-*

litiek en maakt kennis met niet minder dan 17 vrouwen die zich op de verschillende lijsten engageren. Doorlopend kunnen de kinderen zich vermaken met aangepaste animatie. Vanaf 18u. is er een uitgebreid Breugeliaans wandelbuffet, met zowel koude als warme gerechten (400 fr. per persoon, 200 fr. voor -12-jarigen). 's Avonds kan u genieten van de meeslepende jazz- en popmuziek van Lies Steppe en Angelo Bisceglia.
Info: *Inschrijving vooraf bij Frieda Brepoels, 011/23.70.36 of fax 011/23.70.39.*

Proficat mijnheer Verbeke!

Omdat hij op 24 februari vijfenzeventig jaar is geworden wordt Luc Verbeke, eresecretaris en huidige voorzitter van het Komitee voor Frans-Vlaanderen (KFV) in zijn geboortedorp Wakken gehuldigd. De festiviteit gaat door op zaterdag 24 april in Cultuurcentrum Hondius (Oostdreef) en begint om 16 uur. Burgemeester Koenraad Degroote verwelkomt de gevierde en het publiek waarna provinciegouverneur Breyne het woord voert. Namens het KFV spreekt Xavier Verhaeghe en daarna

Francis Persyn, inspecteur Nederlands in Frankrijk. Ook Jozef Deleu (Stichting Ons Erfdeel), die in 1957 via André Demedts met Luc Verbeke in contact kwam, spreekt de gevierde toe. Nadien wordt in de bibliotheek een plakiet ont-huld en een tentoonstelling over Luc Verbeke geopend. Een receptie sluit de viering af.

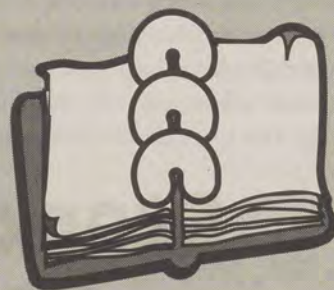
De redactie van WIJ sluit zich graag aan bij de hulde die Wakken aan Luc Verbeke brengt, en wenst hem en zijn familie nog vele jaren gelukkig samenleven. Proficat mijnheer Verbeke!

UIT DE REGIO

Jaarmis Joris van Severen

De jaarmis voor Joris van Severen en zijn lotgenoten gaat door op zondag 30 mei te Steenbrugge. De plechtigheid wordt geconcelebreerd door e.h. Adrien Dhooghe, die tevens instaat voor de homilie, en begint om 16u.30 in de kerk van de Sint-Pietersabdij te Steenbrugge (As-

sebroek). Het geheel wordt opgeluisterd door het koor *Het Daghet*. Na de h. mis is er mogelijkheid tot weezien en kennismaking in het Centrum vlak tegenover de abdij, alsook om kennis te maken met de jongste publicaties over Joris van Severen.

OOST-VLAANDEREN

Vr. 23 april SINT-AMANDSBERG: Gespreksavond over „de Natie Vlaanderen” met prof. Eric Defoort. Om 20u. in zaal St.-Elooi, Antwerpse stwg 275. Org.: VU en Goossenaertskring Sint-Amandsberg.

Za. 24 april AALST: Jaarlijks Volksunie-Restaurant van Groot Aalst. Vanaf 18u. in feestzaal 't Kapelleken, Meuleschetestraat 24. Info: Danny Denayer (053/77.79.87), Antoine Van der Heyden (053/70.21.49) en Emi Feusels (053/70.34.66).

Za. 24 april NEVELE: Schotse avond. Om 20u. in feestzaal Novy. Toegang: 350 fr., vvk 300 fr., Tot 14j. 200 fr., vvk 150 fr. Inschrijven bij Michel Roelens, 09/371.62.68 of fax 09/371.46.06. Org.: Vlaamse Vriendenkring Groot-Nevele.

Di. 27 april NINOVE: Michel Capoen spreekt over „Water: zegen en vloek”. Om 14u.30 in het Buurthuis te Pollare, Hoogstraat 204. Met koffietafel. Org.: VVVG-Ninove.

Vr. 7 mei DENDERLEEUEW: Originale Vlaamse en fantastische zangavond. Vanaf 20u.30 in de kantine van voetbalclub Standaard, Walleken 18. Met tekstboeken. Deelname 320 fr. (8 consumpties inbegrepen). Org.: VU-Groot-Denderleeuw.

Ma. 17 mei DEINZE: Een groot kampioen aan het woord: Briek Schotte. Om 14u.30 bij Carlo (Rotonde Petegem). Org.: VVVG-Deinze. Info: W. Lowie (09/386.67.47).

Di. 18 mei NINOVE: Daguitstap met VVVG-Ninove naar Alveringem, Lo Reninge en Vleteren. Vertrek om 8u. aan het PTI, Centrumlaan te Ninove. Deelname: met middagmaal 1.270 fr., zonder middagmaal 940 fr. Info bij bestuursleden VVVG-Ninove. Inschrijven door storting op rek.nr. 000-0568761-50 van Muylaert-Braem, Borrekent 7 te 9450 Haaltert.

Zo. 30 mei LEDE: 11de VU-Barbecue. In zaal Hofmeier te Impe. Aperitief vanaf 12u. Deelname 400 fr. Org.: VU-Lede.

WEST-VLAANDEREN

Do. 22 april KNOCKE-HEIST: Meer Democratie = Meer Vlaanderen. Met Jan Loones en Jean-Marie Bogaert, Bert Anciaux. Toelichting verkiezingen door Ingrid Reubens (VU-Eurolijst) en Stefaan Van de

Wal (lijstduwer Vlaams Parlement).. Om 20u. in Scharpoord te Knokke. Org.: VU-Knokke-Heist.

Vr. 23 april ARDOOIE: Politiek debat over de partijprogramma's. Om 20u. in cc 't Hofland, Oude Lichterveldsestraat. M.m.v. Geert Bourgeois. Org.: Vlaamse Volksbeweging Ardoos en Koolskamp.

Za. 24 april OOSTENDE: Ledenfeest en etentje. Om 20u. in zaal Walraeve. Gastspreker: Jan Loones. Inschrijven bij bestuursleden. Org.: VU-Oostende.

Wo. 28 april BRUGGE: Een invitatie tot muziek beluisteren door zr. Gabriëlle Claeys. Om 15u. in de Magdale-nazaal, Violierstraat 7. Deuren om 14u. Na de activiteit is er koffietafel voor wie dit wenst. Org.: VVVG-Brugge-Noord.

Wo. 28 april IEPEER: Huguette De Bleecker-Ingelaere over „Vrouwen in de repressie”. Om 15u. in het ontmoetingscentrum Westflandria, Captronstraat 15. Org.: VVI.

Za. 8 mei IEPEER: Huifkarrentocht op en rond de schreve. Start om 14u. stipt aan herberg Helleketel, Vuile Seulestraat 6 te Watou. Deelname: 25 fr. p.p. Inschrijven en info bij Kristien Devlieger, 057/20.25.37. Org.: VVI.

Ma. 10 mei OOSTENDE: Uiteenzetting over dromen door Martine Watteuw. Om 20u. in Trefcentrum, Aartsher-togstraat 4 te Oostende. Toegang 100 fr. Inschrijven op tel. 059/51.64.03. Org.: Rodenbachfonds West-Vlaanderen.

Ma. 7 juni ROESELARE: Erfrecht. Voordracht door R. Leclercq. Om 14u.30 in het Parochiaal Centrum, Kattenstraat 29. Org.: VVVG-Roeselare.

VLAAMS-BRABANT

Do. 22 april BRUSSEL: Lunchgesprek met prof. F. Van Hemelryck (Davidsfonds) over Cultuur en Vlaamse beweging, hand in hand? Van 12 tot 14u. in het Vlaams Huis, Drukpersstraat 20. Broodjes en drank ter beschikking. Org.: VCLD.

Vr. 23 april BRUSSEL: Quiz van VU-Jette. Om 20u. in GC Essegem, Leopold-I-straat 329 te 1090 Brussel. Info: Sven Gatz, 02/425.60.24.

Za. 24 april AFFLIGEM: Jaarlijks eetmaal van VU-Affligem. Van 18 tot 20u. in zaal Patronaat, Fossilstraat te Hekelegem. Ook op 25/4 van 11u.30 tot 16u.

Vr. 30 april NEDER-OVER-HEEM-BEEK: de plaatselijke VU-afdeling organiseert zijn 4de algemene quiz. Afspraak in zaal Familia, F.Vekemansstraat 131, 1120 NOH. Inschrijving 400 fr. per ploeg van max. 5 deelnemers te storten voor 26 april op reknr. 428-4053551-51 met de vermelding 'Quiz & (ploegnaam)' of ter plaatse 500 fr. Ruime parking. Aanvang: 20u.

Do. 6 mei BRUSSEL: Theater Toone speelt in 't „Brussels-Vloms”: Tij Uilenspiegel. Om 20u.30. Inflichtingen bij Mark Verhasselt 02/465.99.23). Tickets: 400 fr. Org.: FVK-Rodenbachfonds Brussels Hoofdstedelijk Gewest i.s.m. Sven Gatz.

VIC helpt Kosovà!

UIT DE REGIO

De dramatische situatie in Kosovà dwingt het Vlaams Internationaal Centrum (Vic) om zijn daadwerkelijke steun te verlenen aan de tienduizenden vluchtelingen. Sinds 1992 is het Vic werkzaam in de vluchtelingenlampen van de Balkan. Ook nu blijft het centrum niet achter.

Stort vandaag uw bijdrage met vermelding *Steun Kosovà* op rekeningnummer

435-0258561-39.

Ook de kledinginzamelingen ten voordele van de vluchtelingen uit Kosovà lopen door.

Nu donderdag 21 april in De Pinte vanaf 9 uur, op zaterdag 24 april in Sint-Niklaas.

Dank bij voorbaat!

Za. 8 mei EPPEGEM-ZEMST: Reuze-braadfeest van VU-arr. Halle-Hilvoorde. Vanaf 12u. in de Schranshoeve, Stijn Streuvelslaan te Eppegem-Zemst.

Zo. 23 mei OUD-HEVERLEE: Lentebarcue met o.m. schaaap aan 't spit en desserttafel. Van 11u.30 tot 14u. in Don Bosco, Waversebaan. Deelname: 350 fr., -10j.: 200 fr. Inschrijven bij Bert Vanhamel (40.45.57) of Rit Smitz (40.65.15). Org.: VU-Oud-Heverlee.

LIMBURG

Do. 22 april BREE: Praatcafé met Johan Sauwens over de Staatshervorming. Om 20u. in Café Cambrinus. Org.: VU-kanton Bree.

Di. 4 mei SINT-TRUIDEN: Voorbespreking met diavoorstelling van de uitstap naar de zes Voerddorpen op 27/5. Om 14u. in Ons Huis, Markt 6. Org. VVVG-Sint-Truiden. Info: J. Vancoppenolle, 011/68.72.40.

Za. 15 mei BREE: Lente- en verkiezingsbal van VU-kanton Bree in aanwezigheid van de VU-kandidaten. Vanaf 20u. in Parochiecentrum Tongerlo-Bree. Inkom 100 fr.

Do. 27 mei HASSELT: zie Sint-Truiden. Info: VVVG-Hasselt, 011/81.11.59.

Do. 27 mei HEUSDEN-ZOLDER: zie Sint-Truiden. Info: VVVG-Heusden-Zolder, 011/42.59.95.

Do. 27 mei SINT-TRUIDEN: Daguitstap met 3 VVVG-afdelingen per bus naar de zes Voerddorpen en omgeving. Met gids. Info: VVVG-Sint-Truiden, J. Vancoppenolle, 011/68.72.40.

Za. 12 juni EDEGEM: 11de Groot Tuinfeest met braadfeest, Limburgse vlaai en koffie. Samenhang met koor en blaaskapel. In De Slagmolen. Inschrijven vóór 5/6 bij Bestuursleden. Org.: SMF-Limburg. Info: Van Elderen (011/68.76.47).

ANTWERPEN

Do. 22 april BOECHOUT: Burger, democratie en staatshervorming: naar een beter bestuur in Vlaanderen na juni 1999. Door prof. Matthias Storme. Om 20u. in de Benedenzaal Gildenhuis, St.-Bavoplein 8 te Boechout. Info: Guy Leemans: 03/455.43.83.

Za. 24 april BORGERHOUT: Geleid bezoek aan de kapel van St.Jan Berchmans. Samenkomst om 14u.30 aan de ingang van het college, Meir 36. Deelname 50 fr. Org.: Kring voor Vlaamse Volksontwikkeling. Info: Jan de Scheerder, tel. 03/236.45.40.

Za. 24 april GEEL: Hobby-beurs van 14 tot 20u. in het Parochiecentrum Geel - Ten Aard. Ook op zondag 25/4 van 10 tot 19u. Inkom gratis. Org. VVVG-Geel.

Zo. 25 april MORTSEL: Geleide lentewandeling in ht Haller bos. Samenkomst om 12u.45 voor het gemeentehuis van Mortsel of om 14u. aan het museum van het Haller bos. Meer info: 455.17.76.

Di. 27 april HOOGSTRATEN: Gespreksavond met Bert Ancaux over zijn boek „Alles in beweging“. Om 20u. in zaal Pax (groene zaal), Dr. Versmissenstraat 3 (achter de kerk). Org.: Vlaamse Kring Noordkerkpen i.s.m. Rodenbachfonds.

Do. 29 april ANTWERPEN: Debat over sociale zekerheid, wonen en veiligheid. M.v.m. Patrik Vankrunkelsven. Van 14 tot 16u. in Trefcentrum Derde Leefstijd, Ufsia Antwerpen. Info: Camilla Geerts, 02/219.49.30.

Vr. 30 april BORGERHOUT: Quizavond in de Reuzenpoort. Info Jan De Scheerder, tel. 03/236.45.40. Org.: Kring voor Vlaamse Volksontwikkeling.

Vr. 30 april KALMTHOUT: FVV brengt geleid bezoek aan het asielcentrum te Hoogboom. Samenkomst om 14u. aan de kazerne, Kazerneweg (aan de lichten). Info: Lucienne 5666.91.52).

Ma. 3 mei MOL: Jan Caudron over „De nieuwe medische cultuur“. Om 14u. in zaal Het Leeuwken (bij de kerk) te Mol. Org.: VVVG-Mol.

Vr. 7 mei EDEGEM: Toneelvoorstelling „De Gidsen“ in het Mark Liebrechtcentrum te Mortsel. Kaarten 250 fr. bij Agnes (457.76.86). Org.: FVV-Edegem.

Za. 8 mei KESSEL: Spaghettivavond t.v.v. verkiezingsfonds Els Van Weert. Vanaf 17u. in de Turnzaal in Kessel. Deelname: 250 fr. Inschrijven op tel. 03/488.26.88 of door storting op rek.nr. 413-8186941-03.

Zo. 9 mei EDEGEM: Wandelen door de Hobokense Polder met gids. Samenkomst kerkplein Elsdonk, om 13u.30. Org.: FVV-Edegem.

Zo. 9 mei KALMTHOUT: Dauwtrappen op de Kalmthoutse heide met FVV-Kalmthout. Gevolgd door omstrijd in Ravinhof te Putte. Samenkomst om 4u.30 aan de parking Ravenhof.

Ma. 17 mei EDEGEM: Dia-avond „Inleide tot het aantoon van Dijkjaar“, door Jacques Gevaerts. In de zij-zaal van het Elzenhof, Kerkplein te Edegem-Elsdonk, om 20u. Org.: Culturele Kring Edegem.

Vr. 21 mei LINT: Leden en sympathisantenfeest van VU-Lint met Visbuffet en vleeschotel. In OC De Witte Merel, Lierssesteenweg 25. Gastspreker is Fons Borginon. Info en inschrijven vóór 16/5 bij Frank Vercauteren (03/455.71.56). Meer info: www.volksunie.be/Lint.

Wo. 26 mei TURNHOUT: Kris Van Dijk over „Vlaanderen na 13 juni 1999“. Om 20u. in De Warande, Keldercafé. Org.: Vlaamse Kring Turnhout i.s.m. VCLD.

Za. 29 mei BONHEIDEN: Barbecue van VU-arr. Mechelen. Vanaf 15u.30 in de Krankhoeve. Deelname 400 fr.; Kaarten: Els Van Weert 03/488.26.88) of Sandra Van Opstal (03/422.61.67).

Di. 1 juni BERCHEM: Daguitstap naar Vlaams Toontuinen. Vertrek Berchemstation om 8u. stipt. Aankomst te Hoegaarden om 9u.30. Met streekluunch, bezoek aan Zoutleeuw. Deelname: 1.350 fr. Inschrijven vóór 10/5. Org. en info: FVV-Berchem, 03/321.73.60.

Het partijbestuur deelt mee

Na afloop van het Volksunie-partijbestuur van maandag 19 april jl. werd volgende persmededeling verspreid

BOMBARDEMENTEN STAKEN OM DIPLOMATIE EEN NIEUWE KANS TE GEVEN

Het partijbestuur van de VU is bijzonder teleurgesteld over de lauwe reacties van de Belgische regeringsleden op het Duitse voorstel om een nieuw diplomatiek offensief voor Kosovà mogelijk te maken. Dit voorstel werd door de premier oneerbiedig «een papiertje» genoemd. Dit voorval is bovendien tekenend voor het gebrek aan verantwoordelijkheid van de Belgische politieke leiders. Het debat over Kosovà wordt de komende dagen vooral door militairen beheerst.

De VU is er nochtans van overtuigd dat elke kans op een politieke oplossing moet aangegrepen worden. Als een voorwaardelijk staakt het vuren de Serviërs terug aan tafel kan brengen moet dit ernstig overwogen worden. Het tijdelijk en wederzijds stopzetten van het oorlogsgeweld mag geenszins beschouwd worden als de tolerantie van de gruweldaden van Milosevic. Integendeel, dit soort misdaden tegen de mensheid kunnen en mogen niet ongestraft blijven. Maar als een staakt-het-vuren, gekoppeld aan een diplomatiek offensief waar ook Rusland een belangrijke rol in speelt, een duurzame oplossing voor het conflict ook maar iets dichterbij brengt, heeft de internationale gemeenschap de plicht dit een kans te geven. In die onderhandelingen moet duidelijk gesteld worden dat er een einde moet komen aan de etnische zuiveringen; dat de Kosovaren moeten kunnen terugkeren naar hun thuis in Kosovà; dat deze te-

rugkeer moet gebeuren onder toezicht en bescherming van een internationale vredesmacht (bij voorkeur deze van de VN); dat er moet gestreefd worden naar een Kosovà met ruime autonomie, geïntegreerd in een breder geheel en met voldoende waarborgen voor de Servische minderheid.

Het gebrek aan een Europees buitenlands beleid en de lakse houding van de Europese leiders ten aanzien van de situatie in Kosovà liggen mee aan de basis van de escalatie van het conflict. De Europese leiders moeten eindelijk lessen trekken uit deze evolutie en verantwoordelijkheid opnemen. Het Duitse voorstel kan hiertoe een aanzet zijn.

De VU herhaalt in dit verband ook haar pleidooi voor de oprichting van een Europese vredesmacht. Het gaat niet om dat wij meer dan 50 jaar na het beëindigen van de tweede wereldoorlog nog steeds onze Europese conflicten moeten laten oplossen door een Amerikaans militair ingrijpen.

Tot slot wijst de VU erop dat er een gevaarlijk simplisme in het debat over Kosovà sluip. Elke vorm van nationalisme wordt over dezelfde kam geschoren met de uitwassen van het Milosevic-regime. Dit strookt niet met de realiteit. Het democratisch volksnationalisme, zoals het o.m. door de VU wordt ingevuld, zorgt er precies voor dat de rechtmatige vraag van volkeren naar meer zelfbestuur steeds gepaard gaat met openheid en verdraagzaamheid naar andere volkeren en culturen toe. Hadden de Europese leiders jaren geleden het pleidooi van de democratische volksnationalisten ernstig genomen en werk gemaakt van de invulling van de vredesdriehoek: *zelfbestuur, ontwikkeling en ontwapening*, had dit drama vermeden kunnen worden.

VU-verkiezingsfonds '99

435 - 0271521 - 01 is het rekeningnummer van vzw Volksunie. Op dit nummer kunnen financiële bijdragen gestort worden om het verkiezingsfonds van de democratische Vlaams-nationalisten te spijzen. En dat zal nodig zijn want de verkiezingsstrijd loopt dit keer over een wel heel lange periode. Bovendien derft, door de wetgeving op de partijfinanciering, ook de VU een aantal fondsen waarover de partij vroeger wel kon beschikken. Daarom is elke bijdrage, hoe bescheiden ook, van harte welkom!

Er toch nog even aan herinneren dat enkel giften van particulieren toegelaten zijn en dit tot een maximumbedrag van 20.000 fr. op jaarbasis. Volgens de wet mag er geen fiscaal attest worden afgeleverd en moeten giften vanaf 5.000 fr. *geregistreerd (niet gepubliceerd) worden door de Volksunie.*

Vanaf deze week vermeldt WIJ de binnengekomen bedragen, voluit met naam en gemeente, onder initialen of naamloos; de schenker duidt zijn keuze daarover zelf aan.

Dank bij voorbaat!

Jurgen Constandt, Mechelen	2.500
Ghislain Langie, Wilrijk	2.000
Maurits Malcorps, Kapellen	2.000
Armand Onghena, Brasschaat	1.000
VU-Londerzeel	1.000
A.V. Gent	1.500
Huguette De Fraine, Kampenhout	1.000
E.A., Leuven	2.000
W. Deconinck, Kortrijk	2.000
Oswald Van Ooteghem, Gentbrugge	4.999
Talpe-Denhert, Alveringem	2.000
Robert Maes, Edegem	1.200
Totaal	23.199

435 -0271521-01 van Volksunie te Brussel met vermelding: VU-verkiezingsfonds '99.

Een volwaardig veiligheidsbeleid voor Destelbergen-Heusden

De plaatselijke VU-afdeling ondersteunt een interpolitiezone waarvan ook Destelbergen-Heusden deel uitmaakt. VU-voorzitter Wim Ramn vindt het huidige gebied (Destelbergen-Heusden, Melle, Merelbeke en Oosterzele) te uitgestrekt en de bezetting te beperkt: „De afstand tussen de uiterste punten van de interpolitiezone is te groot en kan dringende tussenkomsten bezwaren. Daarenboven zijn er in het weekeinde en een deel van de week te weinig agenten op pad.”

Daarom wenst de Volksunie drie patrouilles voor de uitgestrekte interpolitiezone: één voor Destelbergen-Heusden-Melle, één voor Merelbeke-Oosterzele en één voor gelijktijdige oproepen. Tevens vraagt de VU meer vertegenwoordiging in de daluren en een volledige invulling van het kader. De nieuwe agenten moeten beschikken over ruime sociale vaardigheden om uit de hand lopende toestanden mensvriendelijk op te lossen. Om een nieuwe golf van inbraken in Des-

telbergen-Heusden in te dijken, stelt VU'er Wim Ramn meer controle voor bij op- en afritten van autosnelwegen omdat zij geschikte vluchtwegen vormen. Ook wil de VU dat de gemeente misdaadvoorkoming opzet in de vorm van regelmatig terugkerende voorlichtingsavonden en buurtwerking met het oog op een hoger samenhangingsgevoel en meer sociale controle.

VU'er Jean-Pierre Roosen ziet een veiligheidsbeleid ruim: „De gemeente moet maatregelen treffen of ondersteunen om sociale onrechtvaardigheid te vermijden. Deze is vaak de voedingsbodem voor misdaad. De VU wil dat de overheid meer investeert in vorming en welzijnsinitiatieven zodat ook kansarmen een menswaardig bestaan kunnen leiden.”

Omdat misdaad overwegend toe te schrijven is aan achteruitstelling, wil de VU bij voorkeur preventief te werk gaan vanuit een integrale en opbouwende aanpak.

Opnieuw Voettocht van de Peene

De 23-ste Zwijgende Voettocht door het slagveld van de Peene heeft plaats op zaterdagmiddag 24 april e.k. met samenkomst om 14u.30 aan de kerk van Zuidpeene. Deze gemeente ligt op vijf kilometer van de Kasselberg. De voettocht is een gepaste gelegenheid om eens van dichtbij kennis te maken met de Vlaamse beweging in Frankrijk.

De slag aan het riviertje de Peene (de derde slag van Kassel) die op 11 april 1677 werd geleverd tussen de Nederlandse legers van Willem van Oranje en de Franse koning Lodewijk XIV had tot gevolg dat een stukje Vlaanderen definitief door Frankrijk werd ingelijfd.

Op 11 april 1977 had de Zwijgende Voettocht door het slagveld voor de eerste maal plaats,

en wordt sedertdien jaarlijks herhaald.

De samenkomst, is afwisselend in Noordpeene en Zuidpeene, twee kleine dorpjes op 3 km van elkaar gelegen, met op hun grenslijn de Peene-obelisk, die aan de veldslag herinnert.

Raf Seys stichtte in mei 1980 een *Comité van de Peene*, uitsluitend bestaande uit jonge Frans-Vlamingen, die sinds 1981 voor de organisatie instaan. In november 1985 stichtte hij een *West-Vlaams Comité van de Peene*, dat zich tot doel stelt het broedercomité in Frans-Vlaanderen te steunen.

(lvdw)

■ **Info: Raf Seys, Ringlaan 1 in 8680 Koekelare, tel. 051/ 58.94.70.**

Vakantie in de KEMPEN - AVERBODE

Gezellig vakantiehuisje - living - keuken - badkamer - 2 slaapk. - garage (max. 6 pers.) gelegen in grote tuin + 20.000m² tegen natuurgebied "Gerhagen" - ideaal voor wandelen en fietsen

Tel. 013/77.25.46.

Brood- en banketbakkerij

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2070 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

SPECIALITEIT VAN ALLE GELEGENHEIDSGEBAK

VU & ID

SAMEN VERNIEUWEN

De familiesaak met traditie sedert 1910
Marleen en Annetie Pauwels
Eude Brugstraat 16
9200 (Schoonaarde) Dendermonde
Tel. 052 42 32 46

Alfhalen van palingsgerechten mogelijk

Openingsuren: van maandag tot en met donderdag:
12 uur tot 14.30 uur - 18 uur tot 21.30 uur
Zaterdag: 18 uur tot 22 uur
Zondag: 12 uur tot 21.30 uur
Verlofperiode: de maand december

VLAAMS-NATIONAAL WEEKBLAD

Alle stortingen van abonnementen en redactie op rekeningnummer 435-0272161-59 van WIJ, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.
Tel. 02/219.49.30
Fax 02/219.97.25
E-mail: redactie@vprti.be
Jaarabonnement 1.800 fr.
Los nummer 35 fr.
Dit nummer werd dinsdag j. l. om 14 u. afgesloten.

Hoofdredacteur:
Maurits Van Liedekerke

Redacteuren:
Eric Van de Castele
Geert Vranken

Secretariaat:
Hilde De Leeuw

Verantwoordelijk uitgever:
Patrick Vankrunkelsven
Barrikadenplein 12
1000 Brussel

Een uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut v.z.w.

Reclameregie:
Decom
Gossetlaan 30
1702 Groot-Bijgaarden
Tel. 02/481.78.59
Fax. 02/481.78.82

DEZE WEEK IN KNACK

<http://www.knack.be>

Knack weekend Knack Agenda **Vacature**

OMSLAGVERHAAL

DE UCK EN DE ALBANESE MAFFIA

De westerse media hebben tegenwoordig geen goed woord over voor de Serviërs. Het lijkt wel alsof die door en door slecht zijn. Maar de soldaten van het Kosovaarse Bevrijdingsleger UCK, waarvoor het Westen tenslotte partij kiest, zijn ook allesbehalve doetjes. Over de slechte vrienden van de Navo: een bericht uit Albanië over de rekrutering van UCK-strijders en verhalen over de Albanese maffia in het algemeen en hun banden in België in het bijzonder. Plus, een gesprek met Navo-baas Solana.

INTERVIEW

GESPREK MET DEHAENE

“Op vragen over mijn seksleven antwoord ik dat dat uw zaken niet zijn.” En: “Als het van mij persoonlijk afhing, had ik iets anders willen gaan doen. Maar ik wilde ook de mensen die het geleverde werk mee mogelijk hebben gemaakt, niet in de steek laten.” Of nog: “In de jaren dertig had je naast Hitler aanvankelijk ook wel Duitsers die zeer redelijk waren.” Plus: “We moeten weer leren samenleven om de angst weg te werken.” Een gesprek met eerste minister Jean-Luc Dehaene.

SERIE: DE 20STE EEUW

DE MARSSEN OP BRUSSEL

“Vlamingen, hoe lang nog? Zij willen hun Brussels vaderland groter maken door Vlaams-Brabant op te slokken. Ze zullen niet ophouden vooraleer ze de scholen, de gemeenten en de steden verfranst hebben om te heersen over de Vlaamse mensen zoals in de negentiende eeuw. Ze zullen Vlaamse burgemeesters uit hun gemeentehuizen verjagen en de toekomst van onze Vlaamse kinderen kapotmaken.” In 1961 en 1962 marcheerden de Vlamingen in Brussel en kwamen op voor gelijke rechten voor de Vlamingen in Brussel en tegen de verfransing van Vlaams-Brabant. Een schets van de tijdgeest.

WEEKEND KNACK: DOSSIER WELLNESS: TAO HEALING HELPT + HET BETERE BADHUIS + DE NIEUWE VEGGIES

Namen noemen

U herkent ze op de foto: eerste rij, zittend, van links naar rechts: José Lampaert (VU), Geert Desein (VU), burgemeester Paul Vangansbeke (VU), Hilda Douchy-Comeyne (VU), Geert Bourgeois (VU, lijsttrekker Kamer), Chris Vandenbroeke (VU, lijsttrekker Vlaams parlement), Libertus Dejonckere (ID), Annick Vandebuerie (VU), Lieve Vanhoutte (VU) en Marleen Debels (VU). Tweede rij, van links naar rechts: Carine Vanyzere (VU), Lieve Favoreel-Craeynest (VU), Trees Verduyn-Coffyn (VU), Heide Deceuninck (VU), Mia Wyffels (VU), Marianne Devriendt-Verbeke (VU), Rita Mespreuve-Joseph (VU), Marc Vanoverschelde (VU), Rita Raes-Vandenabeele (VU), Goedele Vandenbulcke (VU), Chantal Vandenbroucke-Mullie (VU), Herman Vanhee (VU) en Erik Maes (VU). Op de derde rij, van links naar rechts: Piet Vlieghe (VU), Piet Seynaeve (VU), Kurt Himpe (VU), Stefaan Huygheliet (VU), Koen De Clercq (VU), Philippe Decruynaere (ID), Rosika Lamsens (UV), Bart Clicque (VU), Vincent Van Quickenborne (ID) en Erik Lamsens (VU).

VU&ID-ploeg van Kortrijk-Roeselare-Tielt volledig en gestart

Op 9 maart waren alle (jawel, allemaal!) kandidaten van de VU&ID-lijsten van de kieskring Kortrijk-Roeselare-Tielt aanwezig op een ontmoetingsavond in zaal Ter Maerel in Izegem.

De opzet was alle kandidaten de gelegenheid bieden om mekaar beter te leren kennen en zich voor te stellen aan de media (waaronder ook de regionale zender WTV met een cameraploeg).

ENTHOUSIASME EN...

Het arrondissementeel bestuur had vooraf een kalender laten invullen door alle kan-

didaten. Ontgoocheling: geen enkele datum waarop iedereen vrij was. Dan maar een gok gewaagd: vrijdagavond 9 maart, met het verzoek te verwittigen in geval van afwezigheid. Er was geen enkele verontschuldiging binnengelopen, maar toch liep de spanning op naarmate er nog 4, (dan 3, enz.) afwezigen waren en de fotografen tenslotte hun werk konden doen.

Intussen had de VU-voorzitter van Kortrijk-Roeselare-Tielt de kandidaten aan de pers voorgesteld. Tijdens de pauze stak menig mediaverantwoordelijke haar/zijn bewondering niet onder stoelen of ban-

ken voor de kwaliteit van de lijsten en voor het feit dat – naast ID – de VU zelf voor sterke nieuwe kandidaten had gezorgd.

...VERTROUWEN

Erik Vandewalle schetste ook de doelstellingen van de VU in de Zuid-West-Vlaamse regio: tien % halen, zowel voor het Vlaams parlement als voor de Kamer, en, als we boven de 10 % uitkomen, zit de kans erin dat via het grillige spel van de apparentering een tweede zetel voor het Vlaams parlement klaarstaat in onze re-

gio. Dat is dan ook de reden waarom VU-lijsttrekker voor de Kamer, Geert Bourgeois, ook de lijst van het Vlaams Parlement duwt. Het hoeft geen betoog dat dit gebaar en deze inzet van Geert Bourgeois sterk gewaardeerd worden door alle VU-kandidaten en alle VU-leden uit de kieskring.

Intussen draait de campagnemolen volop. Enerzijds is er geregeld contact met alle kandidaten (ze hebben al een eerste van de twee vormingssessies „communicatieve vaardigheden” achter de rug). Anderzijds timmert hier een bestuurslid aan nieuwe of te herstellen borden, anderen werken de inventaris bij van alle plaatsen voor verkiezingsborden en raamaffiches, een kandida(a)t(e) maakt zelf een inventaris op, enz.

U ziet het: er steekt vaart in de ploeg en de VU&ID-lijsten stevenen af op een overwinning!

(ev)

Izegem nipt voor arrondissementeel feest

Het vierde arrondissementeel VU-ledenfeest op zondag 11 april (nu in Izegem, na Ledegem, Waregem en Roeselare) is een echte voltreffer geworden! Voor deze vierde uitgave was de grote stedelijke feestzaal Iso afgehuurd, omdat volksvertegenwoordiger Geert Bourgeois, in een stout moment, het arrondissementeel VU-kader had uitgedaagd 400 mensen bijeen te krijgen.

Toch bestond enige twijfel bij menig VU-kaderlid: 400! Toch wat hoog gegrepen? Maar de laatste week en de laatste dagen had een koortsachtige stemming alle scepticisme doorbroken. Het organiserende plaatselijke comité zag niet alleen met vreugde de magische kaap van 400 naderen én overschrijden. Bij menigeen gingen de wenkbrauwen even omhoog toen het aantal inschrijvingen bleef stijgen. Het werden er meer dan 560!

Wie zondagmiddag tussen de lange rijen stond aan te schuiven, kon er niet naast kijken: hier is verdraaid véél volk!

De toespraak van Geert Bourgeois zorgde voor een enthousiaste en hoopvolle sfeer. Het schitterend koud buffet deed de meest kritische fijnproever stralen van culinair genot. Vlaams volksvertegen-

woordiger Chris Vandenbroeke vond moeiteloos de juiste toon om alle loten in een minimum aan tijd verkocht te krijgen. En Erik Vandewalle kreeg een invasie te verwerken toen hij alle kandidaten uit de kiesomschrijving op het podium vroeg om hen aan het publiek voor te stellen. Ze waren er allemaal, met uitzondering van wie op reis was en van burgemeester Paul Vangansbeke die op het doopfeest van zijn jongste kleinkind aanwezig was. En de kandidaten van de regio maakten graag nog een plaatsje vrij voor Eric Defoort, Jan Loones, Marc Platel, Jaak Vandemeulebroucke en Karel Van Hoor-ebeke.

Een schitterend geslaagd feest!

Daarbij gaat onze bijzondere dank naar het organiserende plaatselijke comité en al wie van buiten Izegem een handje was komen toesteken, naar al wie kaarten verkocht (Georges Raes uit Ledegem was de absolute topverkoper!) en niet in het minst naar de traiteurs Jan Verbeke en Lieve Ghekiere van Ter Maerel en al hun medewerkers!

Op 11 april is in Kortrijk-Roeselare-Tielt de toon gezet voor 13 juni!

(ev)

11

Eerste stemproeven

De gewoonte wil dat bij wijze van opwarmings-oefening her en der al eens „gestemd” wordt, de proef is doorgaans zo „plaatsgebonden” dat het gevaarlijk is haar te interpreteren. Toch is het altijd aardig de resultaten ervan te bekijken. De uitslagen van twee zo'n pre-elektorale stemproeven werden ons meegedeeld.

Een ging door aan de Sociale Hogeschool (Ter-
vuursesteenweg) te Leuven, een afdeling van de
Katholieke Hogeschool Leuven (KHL), 451 stu-
denten namen er aan deel.

Hier de uitslag: Agalev: 39%, VU-ID: 19%, CVP:
15%, SP: 11%, VI. Blok: 6 stemmen.

Een tweede stemming werd in het Mater Sal-
vatorinstituut in het Antwerpse Kapellen ge-

houden, dit n.a.v. een debat met 109 leerlingen
van de vijfde en zesde leerjaren van die school.
Namen deel: Johan Malcorps (Agalev), Mia de
Schampelaere (CVP), Peter De Ridder (SP), Yo-
lante Avontroodt (VLD) en Koen T'Syen (VU-ID).
Andere partijen waren niet gevraagd.

Voor het debat brachten de jongelui hun stem
uit. Agalev: 21, CVP: 13, SP: 6, VLD: 42, VU-ID: 23.
Blanco en ongeldig elk 2 stemmen.

Na het debat werd opnieuw gestemd. Agalev:
15, CVP: 5, SP: 14, VLD: 24, VU-ID: 41. Blanco: 4,
ongeldig: 5.

Een uitslag waaruit blijkt dat de kracht van het
woord nog altijd zijn waarde heeft.

MIGHTY JOE YOUNG

'Mighty Joe Young' kwam in 1949 al eens in de zalen in een regio van Ernest B. Schoedsack, vooral bekend met zijn 'The four feathers'. Dat deze prent ooit nog eens terug zou komen in een Disneyversie lag voor de hand.

Dr. Ruth en haar jongere dochter Jill, bestuderen het gedrag van een apenfamilie in Tanzania. Onder hen de gorilla Joe, die door een genetische mutatie sneller groeit dan de anderen. Hun vreedelievend wereldje wordt verstoord door stropers, geleid door Strasser, die Joe wil vangen om hem te verkopen op de zwarte markt. Joe's moeder wordt gedood, en ook Ruth wisselt het tijdelijke voor het eeuwige. Ze laat Jill echter beloven om op Joe te passen. Jaren later: Jill en Joe leiden een teruggetrokken leven, in

NIEUW IN DE BIOS

die mate zelfs dat aan Joes bestaan wordt getwijfeld. Dan verschijnt de geleerde Gregg, die ontdekt dat Joe nog leeft. De stropers horen er ook van... Knappe computeranimatie maakt het allemaal erg realistisch. Wegens de dood van de twee moeders net niet geschikt voor de allerjongsten. (**1/2)

PATCH ADAMS

'Patch Adams' is een hartverwarmende komedie over Hunter 'Patch' Adams (Robin Williams), een dokter die lachen als een geweldige remedie tegen ziekte ziet. De film vangt aan bij Adams'

universiteitsjaren en loopt tot nu, in een ongewone kliniek in West-Virginia. Adams laat zich in 1969 opnemen in een psychiatrische instelling, na een zelfmoordpoging. Daar ontdekt hij dat hij met zijn lach beter werk verricht dan de dokter. Hij besluit zelf voor arts te studeren en is vol van de idee dat je én de patiënt én de ziekte moet genezen. Al gauw is hij het buitenbeentje in deze ernstige, academische wereld. Alhoewel verboden voor eerstejaarsstudenten, slaagt hij erin in om als clown de patiëntjes van de kinderafdeling te amuseren. Een beetje te stroperig, te plakkerig, te tranerig zul je her en der lezen. Dat is juist, maar daarnaast is het een film vol levensblijheid, en die worden al te weinig gemaakt. (**1/2)

Willem Sneer

◆ MEDIALANDSCHAP ◆

No way out Twee broers, beruchte gangsters, zijn bij een politierazzia gewond geraakt. In de gevangenis worden ze verzorgd door een zwarte dokter. Wanneer een van de broers sterft, beschuldigt de andere de dokter van moord. Uit wraak vallen de vrienden van de bandieten de zwarte wijk aan. Amerikaans drama uit 1950 van Joseph L. Mankiewicz met een debuterende Sydney Poitier. **Zat. 24 april, VTM om 23u.50**

Hot Doc In Amerika dreigt een nieuwe burgeroorlog. Meer dan een miljoen aanhangers van de *White Power* wil dat het blanke ras eindelijk schoon schip maakt met zwarten, joden en homo's. Extremistische zwarten hebben zich dan weer verenigd in *The New Black Panthers* en bedreigde joden stichten de *Jewish Defence League*. Een BBC-reportage met als titel *Rassenoorlog*. **Zon. 25 april, Canvas om 20u.30**

Help Kosovo Koen Wauters en Ben Crabbé presenteren vanuit Vorst Nationaal een benefietprogramma voor de vluchtelingen uit Kosovo, met reportages, info en muziek. VTM en TV1 slaan de handen in elkaar voor deze geldinzamelactie, i.s.m. tal van hulporganisaties. **Maan 25 april, TV1 en VTM om 20u.25**

Fortunes of war Peter Kernan werkt voor een vredesorganisatie in Thailand. Gefrustreerd door onterechte aantijgingen aan zijn adres en door de wijdverspreide corruptie, gaat hij in op het voorstel van een zekere Pimmier om een grote hoeveelheid geneesmiddelen te leveren aan een Rode Khmerleider in Cambodja. Amerikaanse actiethriller van Thierry Notz uit 1993. **Dins. 27 april, Kanaal 2 om 20u.55**

Sophia Loren in de satire 'Prêt-à-porter'.
Woens. 28 april, Canvas om 20u.55

Panorama: Misdad in een pil In de VS is het een rage geworden om op jongerenfuiven ongezien een slaappil of tranquillizer in het drankje van argeloze meisjes te laten vallen, om hen nadien zonder veel moeite in bed te krijgen of te verkrachten. Eén van de meest gebruikte 'verkrachtingspillen' is Rohypnol, een slaapmiddel dat in België op gewoon doktersvoorschrift verkrijgbaar is en ook voor heroïnegebruikers een gegeerde 'bijdrug' is. **Dond. 29 april, TV1 om 22u.05**

My Family In 1930 vestigen de Mexicaanse Maria en Jose zich in Los Angeles, waar ze ondanks heel wat tegenslagen een familie stichten. Hun kinderen groeien op in de jaren '50 en komen tussen twee culturen terecht. Amerikaans melodrama van Gregory Nava uit 1995. **Vrij. 30 april, Canvas om 23u.20**

Pax media voor Kosovà

■ VTM en VRT hebben de handen in elkaar geslagen voor een heuse benefietactie voor de Kosovaren. Het is pas de tweede keer dat zo iets gebeurt: eerder werd er al samengewerkt tijdens de begrafenis van koning *Boudewijn*. Volgende week maandag zal de actie 'Help Kosovo' worden afgesloten met een heuse show. Ook zes hulporganisaties verlenen hun medewerking, *Radio 2* en de regionale TV-omroepen verlenen hun medewerking. *Koen Wauters* en *Ben Crabbé* zullen de kijkers overhalen om geld te storten op het rekeningnummer 000-000012-12. In een soortgelijke actie in Nederland werd rond de 800 miljoen fr. opgehaald. Toch één randbemerking: is het niet vreemd dat men voor tientallen miljarden belastinggeld wapens inzet en gebruikt tegen mensen, maar dat diezelfde overheden blijkbaar geen geld overhebben om de mensen die lijden onder dat geweld een decent onderkomen te bezorgen?

■ VT4 zal op eigen houtje een

actie ondernemen: het station is immers nog steeds Brits en juridisch zou er wel eens een en ander fout kunnen lopen als het mee zou werken aan een Vlaamse inzamelingsactie. Het kanaal stapt overigens naar de Raad van State om de beslissing van het Vlaams Commissariaat voor de Media te laten vernietigen. Die hield in dat VT4 een Vlaamse licentie moest aanvragen tegen 15 september a.s. Gebeurt dat niet dan dreigt VT4 van de kabel geworpen te worden.

■ De Antwerpenaren kunnen sinds maandag naar de ochtendspits kijken. ATV, de Antwerpse regionale omroep, zendt tussen 7u. en 9u. 's ochtends live verkeersinformatie uit. De beelden komen van de zowat 200 camera's die staan opgesteld op de drukke Antwerpse (inval)wegen. De kijker ziet er niet alleen of zijn burens in de file zitten te neuspeuteren, maar krijgt ingeval van duffe verkeersellende ook tips over o.a. alternatieve routes. Het project zal voor-

Pamela Anderson verkoopt, zeker op het internet. Liefst 145.000 webpagina's bevatten haar naam. Alles samen is het niet-meer-zo-grote-borsten-wonder jaarlijks, alleen op het net, goed voor 2,8 miljard fr. commercie.

lopig drie maanden proefdraaien. Pikant detail: er is deze keer blijkbaar niemand die zich druk maakt over 'privacy'. Dat is in een recent verleden anders geweest ...

Ofschoon ook wij naar het verkiezingsdebat van 'De zevende dag' hebben gekeken, zullen we u niet vervelen met 'ons gedacht' daarover. Een bijkomend argument is het gegeven dat wij het debat niet hebben uitgekeken. Uit ergernis. Met zes mensen om één en dezelfde tafel gaan zitten om op goed een uur de maatschappij van de volgende vier jaar uit te tekenen is ons van het goede teveel. Sprekers die niet de tijd krijgen om hun argumentatie op te bouwen of te onderbouwen, een moderator die meer in de aandacht wil staan dan zijn gasten, een zenuwachtigheid waarbij slechts één woord door de hoofden schiet: scoren. Toen op een bepaald moment het (*in zijn genre* uitstekende) programma 'Man blijft hond' werd aangehaald om te bewijzen 'dat oudere mensen schrik hebben voor een oorlog' en niemand zich vragen stelde bij de betrekkelijkheid van die bron, hebben wij de knop omgedraaid, terugdenkend aan 'Confrontatie' – non-TV, maar wel oerdegelijk – en een 'Panorama' van enkele dagen voordien.

Deze reportage van *Jan Van der Zwalm* heette 'Op snelheid gepakt' en voerde een aantal hardrijders en ordehandhavers ten tonele. Ofschoon veel te kort – de openbare omroep moet zich eens gaan afvragen of thema-avonden niet tot de Canvas-mogelijkhe-

den/noodzakelijkheden behoren – gaf dit werkstuk een redelijk goed overzicht van het (veelal hypocriete) beleid inzake snelheidsovertredingen. Zo kregen we onder meer een chauffeur van *De Lijn* te zien die, omdat hij in de bebouwde kom 70km/u had gereden – ogenblikkelijk zijn rijbewijs moest inle-

de bon. Wie 79 km/u rijdt in de bebouwde kom – en in Vlaanderen lenen veel wegen zich daartoe, komt ervan af met een boete. Rijd je 80 km/u moet je je rijbewijs inleveren en wordt de boete ineens opmerkelijk veel hoger. Het hele systeem van 'flitsen' is overigens niet geheel koosjer: als de mul-

Gelijke kansen

Panorama, donderdag 15 april 1999, TV1

veren en daarbij zijn passagiers in de kou laten staan. We zagen ook dat chauffeurs die in het putje van de nacht en op wegen te vergelijken met de landingsbaan van Deurne goed op de gaspedaal duwden. Ook zij moesten hun rijbewijs inleveren en konden aan het sparen slaan. Buitenlanders die even hard rijden moeten alleen betalen, hun rijbewijs wordt niet ingetrokken. Op de Brusselse kleine ring mag je officieel maar 50 km/u rijden. Wie dat al eens geprobeerd heeft – zowel in de file als daarbuiten – weet dat dit niet realistisch is. Al was het maar omdat het agressie opwekt. Daarom worden alleen zij die meer dan 100 km/u rijden geverbodigd.

In deze 'Panorama' kwam één aspect vreemd genoeg niet aan bod: *zero tolerance*. Wie een overtredding begaat, van welke aard dan ook, krijgt een gepaste straf. Wie harder rijdt dan toegestaan moet dus op

tinova weg is, kan je weer ongehinderd overtredingen begaan. Dat is ongepast en typisch Belgisch: er worden miljoenen geïnvesteerd in verkeersborden om ze dan achteraf niet na te leven. Onderzoek leert trouwens dat de meeste hardrijders in de buurt wonen waar ze de overtredding begaan. Ook de hardrijder met wie 'Panorama' tegen meer dan 210 km/u over de wegen scheurde mag wat ons betreft bekend worden gemaakt.

Uit deze reportage bleek dat in België niet iedereen gelijk is voor de wet, hoeveel inspanningen men daarvoor ook levert. Onbemande camera's gekoppeld aan een consequente, onverminderde toepassing van het verkeersreglement kunnen hier één oplossing bieden. De privacy van een zware voet, weegt niet op tegen een mensenleven. Maar dan wel gelijke kansen.

Krik

Kosovà / 1

Vanzelfsprekend zou men de bevolking die machtswellustige, misdadige en agressieve leiders volgt ook kunnen verwijten handlangers te zijn. Eigen schuld aan wat hen overkomt. (WIJ, 15 april jl., *Niet tot de laatste brug*). Alhoewel de uitvoerende beulen of soldaten nadien altijd vrijgepleit worden.

Zij wisten niet wat zij deden en zijn slachtoffers van misleiding! Of zij gehoorzaamden bevelen. Een oorlog zonder dat de bevolking meewil, zonder soldaten, is eenvoudig niet mogelijk. Doet nadenken over de schuld en zware verantwoordelijkheden die elk volk collectief draagt. Iets zou de bevolking van zulk land moeten inzien. Zij zou zich moeten

afvragen waarom een internationale macht in haar land ingrijpt. Beseffen dat niemand dat voor zijn plezier doet. Wat heeft het beleid misdaan om zo iets te rechtvaardigen? Anders heeft de massa van dit volk géén verstand. Staan wij voor een ware gevaarlijke volkshysterie die doet denken aan het nazisme. In Servië zou de roep tot vrede en stoppen met geweld moeten

opstijgen. Niet hier! De bevolking weet echter niets van de misdaden die haar leiders begaan. Net zoals de geallieerden na de laatste wereldoorlog de Duitsers dwongen de concentratiekampdoden te gaan bekijken. Velen wisten dat niet.

Willy Degheldere,
Brugge

WEDERWOORD

Kosovà / 2

Na enkele weken oorlog in Europa is de discussie daaromtrent niet verstomd. Een nieuw feit kwam verleden week via de media naar boven. Niettegenstaande onze leiders blijven beweren dat de raid op de Balkan een Navo-beslissing is, en niet die van soevereine staten, bleek een paar dagen geleden dat onder andere onze regering meer in de pap te brokken heeft dan ze zelf toegeeft.

Toen werd gemeld dat de raad van ministers (Buitenlandse Zaken) van de Navo het bevel had gegeven om door te gaan met de bombardementen. Onze streekgenoot E. Derycke is één van die ministers, en hij keurde die beslissing mee goed. Ik herinner mij geen openbaar debat (zelfs niet in het Parlement) binnen België omtrent de raid op de Balkan, en België's deelname daaraan. Aangezien het ultieme bevel binnen de Navo gegeven wordt door de raad van ministers, worden er ook binnen ons staatsbestel beslissingen daaromtrent genomen. Wie neemt die beslissingen? Wie geeft de *expert opinions* aan die beslissingnemers?

Wie, behalve degenen die beslissen, is daar nog van op de hoogte? In welke mate kan deze manier van werken democratisch genoemd worden? Als deze ondemocratisch is, dient de oppositie daar dan op zijn minst niet tegen te protesteren?

Dient zelfs niet de meerderheid moord en brand te schreeuwen tegen een dergelijke aantasting van haar prerogatieven? Wordt de bevolking hier dan ook niet bij het pietje genomen? En als dat gebeurt, dient dat dan niet aan de kaak gesteld te worden als insubordinatie en incivisme? Me dunkt wijst het bovenstaande feit op een verborgen agenda, en dit kan men zelfs niet via een Hegeliaans trigram correleren met een democratische manier van werken (of zelfs van denken).

Jacques Vander Haeghen,
Oudenaarde

Van Buitenen

Paul van Buitenen mag dus niet meer binnen! De zoveelste pianist vloog eruit! Degenen echter die grandioos de mist in gingen blijven ondanks alles nog een

Geen Hersenbreker

Wegens ziekte van onze medewerker is er deze week geen Hersenbreker. Verontschuldiging dus aan de verwoede meespelers en spoedig herstel aan onze medewerker te bed.

Red.

tijdlang op hun post en zullen zelfs lang nadat ze er uiteindelijk toch uit gaan nog dik betaald worden ook. Van een dergelijke behandeling kunnen uiteraard geen gewone stervelingen dromen, laat staat „genieten”!

Het grote Europa heeft dus de slechte gewoonten à la klein Belgiëke overgenomen!

Mensen die speciaal zijn aangeworven om controle uit te oefenen en corruptie tegen te gaan worden zonder pardon het zwijgen opgelegd. Zij worden er, vergeleken met de hoge dame en heren die een afstraffing (ook zonder pardon!) verdienen, met omgekeerde evenredigheid uitgekegeld.

Waar blijven in hemelsnaam de politici die zo graag geloofwaardig zijn? Denken ze dat het gewone volk niet wakker ligt van Europa? Beseffen ze hoe deze steeds weerkerende reactie op misstanden (of het gebrek er aan) aankomt bij gewone mensen? Wie hoor ik eindelijk eens eisen dat het gedaan moet zijn met die, o zo goed van pas komende, beroepsmatige zwijgplicht van ambtenaren?

Een goed en rechtvaardig bestuur is enkel mogelijk als geldklopperij en vriendjespolitiek door veel te hoog geplaatsten onmogelijk wordt gemaakt, als ambtenaren dus niet alleen hun werk mogen doen maar ook spreekrecht krijgen als hen dat werk onmogelijk wordt gemaakt.

Indien de politiek de strijd op een zinvolle wijze wil aangaan met extreem rechts dan

moet ze beginnen met de Van Buitenen en Druytsen en Vermeulens (geen familie van mij!) precies dàr te plaatsen waar ze eerder buiten vlogen. Dat zou pas een vertrouwenwekkend signaal zijn! We hebben nu, meer dan ooit tevoren, mensen nodig die gek genoeg zijn om hun job op het spel te zetten ter wille van de bittere waarheid, liever dan die job te kunnen behouden door leugen en bedrog te steunen. Het wordt de hoogste tijd dat iedereen zijn werk kan, mag en moet doen zonder te moeten vrezzen voor overplaatsing en/of ontslag.

Mady Vermeulen,
Heusden-Zolder

Franskiljons Vivant

Bij de komende verkiezingen dient zich overal in Vlaanderen de partij *Vivant* aan. Enkele maanden geleden kwam zij nog in het straatbeeld door een massale affichecampagne met een pleidooi voor een basisinkomen voor iedere volwassene. Als we van dichtbij gaan kijken wie er achter deze partij van miljonair en industrieel Roland Duchatlet zit, komen we tot interessante vaststellingen.

Duchatlet is van huis uit een franskiljons Antwerps ingenieur. „Vlaanderen” staat zeker niet op zijn agenda. Nu vernemen we dat in de Oost-Vlaamse taalgrensstad Ronse – met faciliteiten voor Franstaligen

– de franskiljons belgicistische partij EDB (*Eenheid der Belgen*) in zee gaat met Vivant. Voor EDB en Vivant kan het afschaffen van de taalfaciliteiten alleen gebeuren via een volksraadpleging. De meeste kandidaten voor het Vlaams Parlement en de Kamer op de lijst Vivant zijn franskiljons uit Ronse en Kluisbergen.

EDB behaalde bij de gemeenteraadsverkiezingen van oktober '94 in Ronse in één klap vier zetels. Deze stemmen zijn grotendeels afkomstig van franskiljonse liberale bourgeois, want de VLD verloor bijna evenveel stemmen als EDB er won. EDB wordt o.a. financieel gesponsord door de franskiljonse adellijke familie de Merode. Deze conservatief-katholieke belgicisten komen op voor een België gebaseerd op regio's uit het Ancien Régime, waar Limburg bij de provincie Luik wordt gevoegd. Merci monsieur Hap-part.

Aangezien EDB het er bij de vorige parlementsverkiezingen van 1995 maar zeer slecht afbracht met een kleine 10.000 stemmen (0,1%) over heel „den belgiek” en Vivant nu in de opiniepeilingen rond de één procent scoort hebben de reactionaire belgicisten en franskiljons nu een andere spreekbuis gevonden in de vorm van Vivant. Het is maar dat we het weten en enkele naïeve Vlamingen laten inzien voor wie en voor wat Duchatlet staat.

Luc Van den Weyngaert,
Hove

13

Aalst is een stad in Oost-Vlaanderen met een dialect en een levenswijze die Brabants zijn. Ze draagt het epitheton *keizerrijk* maar is vaak pijnlijk *kleingeestig*. Rederijkerskamers en toneelgroepen verdringen mekaar voor een plek onder de zon. De koren zijn er talrijk en ongewoon. Zoals *Pro Musica*, een van de weinige mannenkoren in Vlaanderen, levend van vriendschap en madrigalen, en *Cantate Domino*, het roemrijke knapenkor van het Sint-Maartenscollege en het levenswerk van Michael Ghijls dat een domein van Monteverdi tot Pärt bestrijkt en

elke rechtgeaarde Aalstenaar *Daensist* of telde onder zijn voorouders iemand die naast en met Daens had gevochten voor het lot en de taal van de kleine man. En nagenoeg elke vereniging of politieke partij eiste zijn ideeën en zijn figuur voor zich op. Maar het effect van de film is weggeëbd. Het *Priester Daensfonds* voelt zich in zijn strijd voor de kansarmen gelukkig niet vaak op een eiland maar wordt voor de inrichting van het sociale luik van de Vlaamse beweging in het museum van de IJzertoren door de stad in de steek gelaten. Binnenskamers en van mens tot

Aalst, een paradox

de wereld bereist van Santiago tot Hongkong. De muziek ademt er vrijuit.

Prima la Musica heeft er zijn vaste stek en elke dinsdag van mei organiseert Radio 3 in de Jezüetenkerk een reeks waardevolle middagconcerten. Dit jaar staan koorwerken van o.m. Vic Nees, dialoog van cello en piano in werk van Saint-Saëns en Schumann, muziek van Josquin Desprez en tijdgenoten, en liederen van Poulenc, Fauré en Ravel op het programma.

Aalst is een stad van contrasten. Toen Stijn Coninx zijn film over Daens uitbracht, werd

mens blijkt sympathie. Maar toch gaan gemeenteraad en schepencollege dwars liggen en komt de toelage er niet. Is het vredesmonument met zijn boodschap *Nooit meer oorlog* dan toch besmet?

Aalst is een stad van extremen. De supporters van Eendracht Aalst slaan binnen de tien seconden over van euforie naar doffe ellende. Aanbidding en verguizing wonen er vlak bijeen. En éénzelfde speler is nu eens halfgod, dan weer geschikt voor de prullenmand. Maar ook in zijn cynische spot blijft de Aalstenaar geestig. En trouw. Want

toen basketbalclub *Okapi* in geldproblemen zat, sprong de stad in de bres. De club die het sportief uitstekend doet moest worden gered. Burgemeester De Maeght ging de carnavalstoer op. Er werden amper vragen gesteld. En wie een kritische noot liet horen was een benepen burgerman. Het tafereel leek absurd en surrealistisch.

Aalst is de stad van Boontje. Die stierf twintig jaar geleden. Boontje was een individualist die niet achter een vlag wou lopen. En als hij over Ondineke, de kleine Eva, zijn vergeten straat of zijn kleine oorlog schreef, dan deed hij dat met een warm gevoel omdat de mensen uit zijn boeken de mensen uit zijn buurt waren met hun groot verdriet en hun groot hart, uitgebuit en vernederd, maar vooral solidair. Zopas heeft de stad in het Waalse boekendorp Redu twee handschriften van Boontje gekocht: *Het nieuwe onkruid* en *Eros en de oude man*. Marc De Bruyn zal een beeld van de auteur ontwerpen. Er komt een grote tentoonstelling onder de titel *Fabrieksstad Aalst*. En er is een hele reeks evenementen, van theater over beeldende kunst en literatuur tot wandeling, volksbal en eten op zijn Vlaams.

Aalst is een paradox, maar een fascinerende.

(wdb)

Op kop

Chris Vandenbroeke - Vlaams parlement

„(...) nog steeds worden door de brugpensioen-truuk actieve vijftigers eerder de uitzondering dan de regel terwijl straks de twintigers maar ook de dertigers en veertigers van vandaag zich langer zullen moeten waarmaken op de arbeidsmarkt. Waarom? Omdat vadertje staat onvoldoende vooruitziend was.“ Dat lasen we in *Het Nieuwsblad* van 11 maart jl. Eén van de mensen die al jaren waarschuwt voor de vergrijzing van de bevolking en de daarmee gepaard gaande economische veranderingen is *Chris Vandenbroeke* (°1944), Waregemnaar, professor aan de Universiteit van Gent en expert inzake demografie. Chris hoopt op 13 juni a.s. te kunnen beginnen aan een tweede termijn als Vlaams volksvertegenwoordiger. In 1995 veroverde hij daar met bijna 4.500 voorkeurstemmen zijn eerste politiek zitje. Hij is ook gemeenschapssenator. In het Vlaams parlement heeft hij zich meermaals in positieve zin doen opvallend door zijn grote kennis op het vlak van o.a. Onderwijs en Economie, daarbij telkens oog hebben voor meer Vlaamse ontvoogding. In zijn vrije tijd wil Chris wel eens op de fiets springen om de Vlaamse Ardennen te verkennen. Om achteraf bij te komen bij een flinke portie mosselen.

Arfb

Geert Bourgeois - Kamer

Terma

Van *Geert Bourgeois* (°1951) doet het verhaal de ronde dat een gewezen CVP-voorzitter in beperkte kring zich eens heeft laten ontvallen dat 'die Bourgeois zo goed is dat hij eigenlijk in de CVP had moeten zitten'. Wat iets zegt over de schromelijke onderschatting van de VU door de CVP, maar toch ook over het feit dat Geert zijn eerste legislatuur in de Kamer niet onopgemerkt is voorbijgegaan. Dat hij lid was van de zgn. Commissie-Dutroux zal daar zeker hebben toe bijgedragen, zijn uitstekende dossierkennis ongetwijfeld ook. Geert sloot zich bij de VU aan in 1967, nog net op tijd om 'Leuven Vlaams' ook 'Leuven Vlaams' te maken en heeft sinds 1976 gekandideerd bij alle verkiezingen. In eerste instantie leverde hem dat een gemeenteraadzetel in Izegem op, stad waar hij tussen 1983 en 1994 schepen zou zijn. Een jaar later werd hij met bijna 6.100 stemmen verkozen in de Kamer. In zijn vrije tijd duikt hij wel eens in de memoires van één of andere (politieke) grootheid. En wat indien hij eerste minister zou mogen worden? „Ik zou de eerste minister van een Vlaamse lidstaat in Europa worden. Of toch zeker de laatste van België zijn.“ knipoogt hij.

Vivant en SM-rechter: wie legt wie aan de ketting?
☺

Verkiezingskoorts in cijfers:

1. Toch maar neen ...
 2. Weg ermee!
 3. Voor wie?
 4. Teveel gezwier!
 5. Niets om 't lijf ...
 6. Weg dat mes!
 7. 't Eeuwig leven!
 8. Niet vannacht!
- (Met dank aan Rik Talpe - Alveringem)

Wilfried Martens: „CVP heeft te weinig smetvrees!“

☺

SP: na de huiszoekingen nu de huisbezoeken ...

☺

Dehaene in Zuid-Afrika, Dehaene in Marokko, ...

Verkiezingen in aantocht?

☺

Paul Marchal zoekt 'witte schilder'

◆ VERKIEZINGEN 1999 ◆

José Lampaert (°1944) is beroepshalve niet altijd een even graag geziene gast: hij werkt bij het AOIF, de *Administratie van Ondernemings- en Inkomensfiscaliteit*, waar hij de boekhouding van ondernemingen onder de loep neemt. In Tielt en in de VU kan José evenwel op veel vrienden rekenen. Dat José op jonge

José Lampaert, vijfde plaats Vlaams parlement.

Iedereen moet het goed hebben

leeftijd voor de VU koos, was niet zo vanzelfsprekend: „Mijn vader was tijdens WOII actief in het verzet. Na de oorlog was hij evenwel razend over de manier waarop de repressie werd doorgevoerd. Ik heb mij, door toedoen van een vriend uit een Vlaamsgezinde familie en na te hebben deelgenomen aan de Marsen op Brussel, een VU-lidkaart aangeschaft.“ Niet lang nadat ook in het West-Vlaamse Tielt een VU-afdeling was opgericht, werd José er actief. Hij zou er 12 jaar voorzitter zijn. Ofschoon hij regelmatig kandideerde, heeft hij tot in 1995 nooit een mandaat bekleed. „Mijn schoonbroer, *Luc De Rammelaere*, zat in de gemeenteraad. Het maakte dat ik geen kans meer had. Gedurende één legislatuur was ik wel OCMW-raadslid.“

ZORG VOOR DE JEUGD

Bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen was het wel zo ver: José trok de lijst en werd schepen van o.a. Jeugd en Cultuur. „Doordat ik altijd de gemeenteraden had bezocht

en actief betrokken was bij het voorbereidend werk van de fractie, had ik weinig problemen om mijn draai te vinden.“ zegt de Tieltenaar. José wijst in het bijzonder op de inspanningen die Tielt levert voor de jongeren met minder kansen: „De huidige maatschappij is te eenzijdig gericht op de economie. De samenleving staart zich blind op het uiterlijke: huis, auto, diploma. Niet iedereen past in dat patroon en dat mag je ook niet verwachten. Omdat niet iedereen het talent ervoor heeft, omdat mensen het recht hebben te verschillen. Iedereen moet voldoende kansen krijgen om mee te doen in deze samenleving. Wie geen kansen krijgt voelt zich uitgesloten. Je ziet een duidelijke kloof groeien tussen diegenen die wel meekunnen, en zij die minder geluk hebben. Als we daar niets aan veranderen zullen we binnenkort weinig meer kunnen doen dan heb blussen van *brandjes*.“

Kunnen 'de politiek' en 'de verkiezingen' nog wel rekenen op de aandacht van de

mensen? „Velen interesseren er zich niet voor“ zegt José. „Dat betreurt ik. Men zou toch enige inspanning moeten doen om de zaken wat te volgen. Kijk naar de gemeenteraad: daar zijn telkens dezelfde 10-15 mensen aanwezig. Nochtans is dat het beleid dat het dichtst bij de bevolking staat.“ Tot slot: José is een Vlaams-nationalist. Maar wat voor iemand is dat eigenlijk? „Een sociaal iemand. Iemand die niet alleen streeft naar samenhang onder Vlamingen, maar ook in de familie- en vriendenkring en tussen verschillende volkeren. Met respect voor elkaars cultuur. Het is iemand die door een goede communicatie met anderen naar het welzijn voor iedereen streeft. Hij of zij heeft respect voor de andere: iedereen heeft een functie in de maatschappij dan moet iedereen het ook een beetje goed hebben.“

(gv)

Kiesomschrijving Kortrijk-Roeselare-Tielt

Op 21 mei 1995 telde KRT 386.930 ingeschreven kiezers.

Van de 10 in KRT te verdelen zetels voor het Vlaams parlement haalde de VU er in de persoon van Chris Vandenbroeke één binnen. De partij haalde 8,1% van de stemmen en haalde daarmee de vierde plaats. Grootste was de CVP (34,01% - 4 zetels), vóór de VLD (20,98% - 2 zetels) en de SP (19,71% - 2 zetels). Het Vlaams Blok (7,92% - 1 zetel) en Agalev (6,24% - 0 zetels) sloten de rij van de grote partijen. Van alle stemgerechtigden stemde er 9,09% blanco of ongeldig. Van de 8 in KRT te verdelen zetels voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers haalde de VU er in de persoon van Geert Bourgeois één binnen. De partij haalde 7,4% van de stemmen en stond daarmee op de vijfde plaats. Grootste was de CVP (35,4% - 3 zetels), vóór de SP (20,8% - 2 zetels) en de VLD (20,3% - 1 zetel). Het Vlaams Blok was vierde (7,6% - 1 zetel) en Agalev (6,0% - 0 zetels) sloot de rij van de grote partijen. Van alle stemgerechtigden stemde er 8,18% blanco of ongeldig.

CAMPAGNESECRETARIAAT

Guido Verreth: Olympiadeplein 14, 8510 Marke, tel. 056/22.57.03.

Vlaams Parlement

1. Chris Vandenbroeke (Waregem)
2. Lieve Favoreel-Craeynest (Lauwe)
3. Libertus Dejonckere (Bavikhove - ID21)
4. Trees Verduyn-Coffyn (Roeselare)
5. José Lampaert (Tielt)
6. Marleen Debels (Kortrijk)
7. Herman Vanhee (Meulebeke)
8. Mia Wyffels (Moorslede)
9. Erik Maes (Zwevegem)
10. Piet Seynaeve (Izegem)

Opgvolgers

1. Geert Dessein (Ledegem)
2. Heidi Deceuninck (Roeselare)
3. Piet Vlieghe (Bissegem)
4. Chantal Mullie (Kuurne)
5. Rita Mesprouve-Joseph (Deerlijk)
6. Geert Bourgeois (Izegem)

Kamer

1. Geert Bourgeois (Izegem)
2. Hilde Douchy-Comeyne (Kortrijk)
3. Philippe Decruynaere (Marke - ID21)
4. Goedele Vandenbulcke (Wevelgem)
5. Stefaan Huyghelier (Tielt)
6. Carine Vanzere (Oostrozebeke)
7. Annick Vandebuerie (Harelbeke)
8. Paul Vangansbeke (Kuurne)

Opgvolgers

1. Erik Lamsens (Roeselare)
2. Marianne Verbeke (St. Eloois-Vijve)
3. Marc Vanoverschelde (Wingene)
4. Rita Vandenabeele (Hoogdele)
5. Bart Clicque (Ledegem)
6. Koen De Clercq (Marke)

Gazettenpraat

■ „Het beeld van de Duitstalige Belgen als 'laatste Belgen' klopt niet meer. Een meerderheid onder hen wil meer bevoegdheid voor de eigen regio, en een nieuwe staatsvorming. Dat blijkt uit een peiling naar de kiesintenties in Duitstalig België; (...).” Gelezen in *De Standaard* van 13 april 1999.

■ „Je détestes le Vlaams Blok. Enfant, j'ai connu la guerre et la cruauté des nazis... Je considère que les médias francophones ont trop tendance à assimiler le Blok à l'ensemble de la Flandre, alors qu'une grande majorité de Flamands vomissent ce parti.” Vic Ancliaux in *Le Matin* van 14 april 1999.

■ „De Volksunie en Bert Ancliaux-troef ID21 boeken enorme vooruitgang, tegen alle verwachtingen in. Deze partij heeft de wind in de zeilen. Hou deze jongens in het oog.” Paul Van Den Ouweland, numeroloog-tarotkaartlezer met een voorspelling aan de hand van het lijstnummer (7) voor de verkiezingen. In *P-Magazine* van 14 april 1999.

■ „Als we aannemen dat de verkiezingen van 13 juni eerlijk zullen verlopen, doen we dat op gezag van de overheid. Niemand kan het nog controleren. De kiezer die elektronisch moet stemmen, vertrouwt zijn stem toe aan een computer waarvan hij de inwendige verrichtingen niet kan zien. (...) De overheid kan de burger niet geruststellen. De geruststellingen zijn op zichzelf onrustwekkend, want ze laten het publiek in de waan dat er geen probleem is.” Gerard Bodifée in *Knack* van 14 april 1999.

■ „De partij Vivant – naar eigen zeggen links noch rechts – heeft een Justitie-cel opgericht. Die komt misschien vóór, maar zeker na de verkiezingen met oplossingen voor het tekort aan magistraten, onderzoeksrechters en logistieke steun.” Gelezen in *De Morgen* van 16 april 1999. Beloven dat je zeker na de verkiezingen met oplossingen komt: NPC, het einde is niet in zicht ...

■ „We gaan toch zelf niet vragen of we mogen betalen.” SP-antwoord op de vraag of het niet democratischer zou zijn wanneer de partij het Agustageld vóór 13 juni a.s. zou terugbetalen. In *De Standaard* van 17 april 1999.

■ „Staten zijn niet meer de ongenaakbare entiteiten die ze ooit in het internationaal recht waren. Als ze niet meer voldoen aan hun bestaansredenen (het zorgen voor de ontplooiing en de bescherming van de bevolking) moet ook hun bestaan in vraag kunnen worden gesteld.” Stefaan Smits, assistent Internationaal Recht VUB, in *De Morgen* van 19 april 1999.

In debat

Donderdag 22 april

- Debat partijvoorzitters 'België in de 21e eeuw' om 20u. in het Gemeentelijk Cultureel Centrum van Groot-Beveren. M.m.v. Patrik Vankrunkelsven.

Vrijdag 23 april

- Politiek debat over „Het nationale homobeleid”. Om 19u.30 in de zalen van de Socialistische Mutualiteiten, Sint-Jansstraat 32 te Brussel. Gratis toegang. M.m.v. Vincent Van Quickenborne.

Zaterdag 24 april

- Politiek debat over „Atoomwapens in Kleine Brogel”. Van 17u. tot 18u.30 in Kleine Brogel. M.m.v. Patrick Vankrunkelsven.

Woensdag 28 april

- Politiek forum voor alle leerlingen van Oost-Vlaamse scholen. Van 13u.45 tot 16u.45 te Gent. Org.: Vlaamse Scholierenkoepel. M.m.v. Karel Van Horebeke.

Donderdag 29 april

- Debat over 'Sociale Zekerheid, wonen en veiligheid', Trefcentrum Derde

Leeftijd, Mark Liebrechtcentrum, Heilig Kruisstraat 16 te Mortsel, van 14u.-16u. M.m.v. Patrik Vankrunkelsven.

- Debat over de Social-profitsector. Van 14 tot 16u. te Vilvoorde. M.m.v. Etienne Van Vaerenbergh.

● Panelgesprek met politici. In de namiddag in het Don Bosco-Instituut te Haacht. M.m.v. Jos Bex.

Vrijdag 30 april

- Politiek debat over Justitie en Veiligheid. Van 9u.30 tot 11u.30. Org.: KIPSHO te Hasselt. M.m.v. Johan Sauwens.

⇨ *Info over debatten met medewerking van Patrik Vankrunkelsven bij Camilla Geerts, 02/219.49.30. M.m.v. Bert Ancliaux: Eva Clarysse, 02/223.39.33. Andere parlementairen: Koen T'Sijen, 02/219.49.30.*

⇨ *Wij neemt graag debatnieuws op waaraan VU-mensen actief deelnemen. Seintje naar Hilde De Leeuw (uiterlijk maandag voor 12u.).*

VU&ID-campagne wereldwijd te volgen

Iedereen zal de VU&ID-campagne middels het internet wereldwijd kunnen volgen. Beide alliantiepartners beschikken reeds over een eigen volwaardige webstek. Begin mei komt er ook een VU&ID-alliantiewebstek. De internetgebruiker zal er o.a. een sfeerbeeld krijgen van de VU&ID-campagne en kan er het VU&ID-verkiezingsprogramma consulteren. Daarover kan computerminnend Vlaanderen binnenkort trouwens in debat gaan met Bert Ancliaux. De VU&ID-alliantievoorzitter werd immers uitgenodigd voor een zogenaamde 'chatsessie' (praatsessie via het internet) op de verkiezingswebstek van *Planet Internet* en *De Standaard*. Datum van afspraak: 25 mei tussen 8u. en 9u. Ondertussen werkten ook andere VU-onderdelen aan hun aanwezigheid op het internet. Antwerpen is het eerste - en voorlopig enige - VU-arrondissement met een zelfstandige webstek. U kan er alle kandidaten op de Antwerpse

lijsten van het Vlaams parlement en de Kamer vinden en hun persoonlijke info. Ook de gegevens van de Antwerpse kandidaten op de Euro- en de senaatslijst zijn beschikbaar. Verder vindt u er een arrondissementele kalender, de regionale standpunten en dossiers. Dit alles is vooral het werk van Tom Bevers. Deze VU-militant had eerder al een webstek gemaakt voor zijn VU-afdeling Essen en realiseerde ook een mooie persoonlijke webstek om zijn kandidatuur (12de plaats Vlaams parlement) te ondersteunen.

Zo'n persoonlijke verkiezingswebsites geraken meer en meer ingeburgerd. Ook de Leuvense lijsttrekker voor de Kamer, professor Danny Pieters, voert zo campagne via het internet. Hij stelt er zich voor, motiveert zijn engagement binnen de VU en legt de VU&ID-visie op de Sociale Zekerheid uit. De webstek van Antwerps Kamerlid Fons Borginon komt binnenkort 'on line'.

Piet De Zaeger

Volksunie: www.volksunie.be
ID21: www.id21.be
Arrondissement Antwerpen: www.volksunie.be/antwerpen
Afdeling Essen: www.volksunie.be/essen
Afdeling Lint: www.volksunie.be/lint
Afdeling Zedelgem: www.volksunie.be/zedelgem
Afdeling Ledegem: www.volksunie.be/ledegem
Tom Bevers: www.volksunie.be/tombevers
Danny Pieters: www.volksunie.be/pieters
Fons Borginon: www.volksunie.be/borginon

15

Voor de lijst? Op een naam?

Ik had het kunnen weten, maar ik was nog nieuwbakken in het journalistieke doen. Mijn BRT-bazen toonden zich daarom grootmoedig voor die beginnening.

We schrijven voorjaar 1968, de aanloop naar de vervroegde verkiezingen van 31 maart. Wilfried De Wachter, de man die nadien zo vaak en zo deskundig op het BRT-scherm verkiezingen mocht becijferen én uitleggen, had zijn doctoraal proefschrift aan de openbaarheid prijs gegeven. Iets over de invloed van de lijststem en voorkeurstemmen. Een geknipt onderwerp voor een bijdrage in het radiomagazine *Actueel*. Blijkbaar een gemakkelijke klus voor een stagiair-radiojournalist want ik werd naar Leuven gestuurd voor enkele pertinente vragen aan de KUL-wetenschapper. Over een proefschrift waarvan de vragensteller natuurlijk de inhoud niet kende. Maar dat bleek niet zo erg, met de beminlijke Leuvense politicoloog was afgesproken dat hij wegwijs zou maken in de door hem verworven kennis zodat ik die wetenschap kon omlijsten met enkele goed geformuleerde vragen.

In zijn studie onderzocht De Wachter of en zo ja, in welke mate de Belgische kiezer trouw bleef aan zijn partij en zich dus bij verkiezingen beperkte tot het zwart maken – toen was het inderdaad een zwart potlood – van het bolletje bovenaan de uiteraard enig juiste lijst. En wat stelde De Wachter vast: dat die Belgische kiezer inderdaad steeds meer en meer afweek van dat traditionele kiesgedrag en steeds

meer de voorkeur gaf aan een naam op die lijst. Dat was toen politiek nieuws. Voor de tijd van toen stond een voorkeurstem immers gelijk met politieke heiligschennis.

Fier als een gieter trok ondergetekende van Leuven terug naar de Actueel-redactie aan het Brusselse Flageygebouw. Groot was zijn verbazing toen de bijdrage daar niet meteen op 'groot-nieuws'-gejuich werd onthaald. Meer nog, de grote bazen werden er bijgehaald 'voor overleg'. Tot de heren tot het besluit kwamen dat de BRT die bijdrage echt niet kon laten horen aan de Vlaamse luisteraar.

Mij trof niet echt schuld, de Leuvense professor had natuurlijk ook maar verteld wat hij wetenschappelijk had vastgesteld. Alleen was de boodschap op dat ogenblik volslagen 'ongepast'. We zaten nu eenmaal in de aanloop naar een zoveelste verkiezingszondag, echt niet het moment om aan de socialisten te gaan zeggen dat ze ongelijk kregen.

Mij bleef de wat lastige opdracht om de Leuvense professor te laten weten dat zijn eerste radio-optreden niet kon doorgaan. De Wachter heeft er mij gelukkig nooit kwaad voor bekeken. Het was wel niet de laatste keer dat ik journalistiek af te rekenen kreeg met die 'gevoelige' voorkeurstemmen.

Marc Platel

Marc Platel

Bekende Vlamingen die op een lijst staan, het is niet nieuw. Bij de verkiezingen van 5 april 1925 waagde Herman Teirlinck zich in de politieke arena. Maar wat was het programma van deze literaire BV en hoe poogde hij, nu haast 75 jaar geleden, aan stemmen te geraken?

◆ VERKIEZINGEN 1999 ◆

Op 24 februari 1925 was Herman Teirlinck 45 jaar geworden, in die maand viel ook de regering over het vrouwenstemrecht. Teirlinck, bijgenaamd de *Proteus van de Vlaamse letteren*, was toen een gekend en veelgelezen schrijver. Na de wapenstilstand van 1918 was hij tot lid van de Koninklijke Academie voor Taal- en Letterkunde benoemd, daar zetelde hij naast Isidoor, zijn eveneens letterkundige vader. Als overtuigd, maar bescheiden flamingant was Teirlinck lid geworden van het Algemeen Vlaamsch Verbond (AVV), een verzameling Vlaamse verenigingen die een gematigd politiek programma huldigde. Vernederlandsing van onderwijs, bestuur, gerecht en leger stond bovenaan het verlanglijstje. Tegenover dit minimumprogramma stond de Frontpartij, aangevoerd door Vlaamse oud-strijders, die wilde veel verder gaan dan het AVV. Teirlinck was voorstander van de gematigde koers.

AAN HET HOF

In zijn eerste naoorlogse troonrede had koning Albert de Vlamingen „gelijkheid in rechte en in feite” beloofd en als daad van tegemoetkoming op nieuwjaar 1920 Teirlinck tot leraar *Nederlands* van de toen 19-jarige prins Leopold benoemd. Dat de naam Teirlinck iets betekende blijkt uit het feit dat de schrijver ook de opdracht kreeg om Leopold vertrouwd te maken met het culturele leven in Vlaanderen.

Hoe Teirlinck ook zijn best deed om zijn aanwezigheid aan het Hof aanvaardbaar te maken bij de Vlaamse publieke opinie toch werd hij, zowel in Vlaams-nationale als in socialistische publicaties, zeer kritisch beoordeeld. Teirlinck had in nogal bombastische bewoordingen uitgelegd dat „De ogen van de prins (...) zullen opengaan op het culturele streven van de Vlamingen. De prins laat telkens een levendige belangstelling blijken, én in de historische kunstprestaties van het Vlaamse volk, én in zijn huidige pogingen tot verovering van een eigen beschavingspratroon.”

Teirlinck had deze uitspraak in 1920 ten beste gegeven, een tijd waarin nog vele duizenden activisten, van collaboratie verdacht, in hechtenis vertoefden. Dat gaf de socialistische *Volksgazet* de kans om bitter te reageren.

„Al wie thans in de kerkers zucht 'omdat hij Vlaming is', de vrouwen en kinderen die brodeloos zijn gesteld, tienduizenden Vlamingen die met kloppend hart wachten op een woord, dat hoop en licht zal stralen in de duisternissen, zullen juichen: we gaan schone dagen tegemoet, 'de historische kunstprestaties der Vlamingen vinden een niet onachtzaam gehoor' bij de

jonge man, die eenmaal over ons zal heersen!”

Lezers die zich afvragen waar *Volksgazet* deze opstoot van Vlaamse radicaliteit haalde moeten weten dat de krant de amnestie-eis voor activisten vurig steunde. Bij de verkiezingen van 1919 was de BWP-kamerfractie van 4 naar 24 zetels geklommen. Haar Vlaamsvoelende tandem Kamiel Huysmans-Edmond Doms streefde amnestie na. Doms, uit het Pajottenlandse Vlezenbeek afkomstig,

kozenen, stuk voor stuk kleppers die in de liberale Franstalige wereld naam hadden. Onder hen de boegbeelden: Mundeeler, Hymans en Demuyter... Teirlinck kreeg de achtste plaats toegewezen, de eerste Vlaming achter zeven Franstaligen. Voorwaar geen fraaie uitgangspositie, bovendien kreeg hij ook heel wat wind tegen. Vlaamse kringen maakten hem het verwijt dat hij met Vlaamse stemmen franskiljons naar het parlement zouden helpen sturen, ook zijn taak aan het Hof

Een stem voor een fles geuze

was door de BWP naar het arrondissement Leuven gestuurd en trok zich het lot van geschorste onderwijzers en ambtenaren sterk aan. Hij was een gematigd flamingant, maar had zich o.m. in *Le Peuple* uitgesproken voor de vernederlandsing van de Gentse universiteit. Hij kon er de Vlaamse vleugel van zijn partij toe bewegen om in 1929 het zgn. *Compromis des Belges* met Waalse politici af te sluiten. Doms, die in Leuven ook nog schepen en burgemeester is geweest, werd in 1939 door zijn jonge aanstormende partijgenoot Alfons Vranckx gewipt. Ontmoedigd keerde hij naar zijn geboortestreek terug en overleed er in 1940.

VLAAMSE DEMOCRAAT

De jaren na de WOI waren moeilijke jaren. Vanaf 1921 tot 1925 was een katholiek-liberaal kabinet o.l.v. G. Theunis aan de macht. Van deze extra-parlementaire, die in vorige regeringen reeds de post van Financiën had beheerd, werd verwacht dat hij zou instaan voor het economische en financiële herstel van het door oorlog geteisterde land. Bij de installatie van het derde kabinet-Theunis liet de premier weten dat alle andere problemen tijdelijk op het schap werden gezet. Maar dat was zonder de socialisten gerekend, zij hadden in 1921 beloofd tegen de provinciale verkiezingen van 1925 het vrouwenstemrecht in te voeren. De katholieken voelden daar wel wat voor maar de liberale regeringspartner vond vrouwenstemrecht toch maar niets. Tegen deze druk was het kabinet niet bestand en in februari 1925 werd de Kamer ontbonden en vervroegde verkiezingen uitgeschreven.

Aan deze verkiezingen op 5 april wilde Herman Teirlinck deelnemen, op de lijst van de liberale partij. De liberalen hadden in het kiesarrondissement Brussel 6 ver-

HET LAATSTE NIEUWS

Alle Vlaamsche Kiezers stemmen
VOOR
HERMAN TEIRLINCK

Over Politiek Herman TEIRLINCK naar de Kamer

HERMAN TEIRLINCK

De naam van Herman Teirlinck vindt gij op de 8e plaats van lijst nr. 3. Politie mannen, stemt nevens de naam van Herman Teirlinck”.

Het was (is) niet ongewoon dat kandidaten met een pint bier stemmen ronselen, maar dat Teirlinck, letterkundige van Europese bekendheid, zich daartoe liet verleiden is een beetje bedenkelijk. Het herinnert aan de meetings die de (Franstalige) kopstukken in Vlaanderen kwamen houden. Zo vertelt Pieter Daens in het boek over zijn broer Adolf: „...vele sukkelaars verstonden niets en juichten toe: ze kregen immers tien pinten bier!”

UIT DE BOOT

En dan de uitslag. De socialisten kwamen op 5 april 1925 als grote overwinnaar uit de verkiezingen, ze behaalden het grootste aantal stemmen en werden even sterk als de katholieken, elk 78 zetels. De liberalen verloren 10 zetels, de Frontpartij won er 2 bij en bezette er nu 6. De communisten kwamen met 2 verkozenen voor het eerst in het parlement. Een coalitie met socialisten was nu onvermijdelijk geworden, zij sloten inderdaad een regeerakkoord met de katholieke partij.

En Teirlinck? De liberalen verloren in Brussel 1 zetel en dus viel ook Teirlinck uit de boot.

Journalist Urbaan De Becker die de politieke aspiraties van Teirlinck beschreef stelde vast: „Teirlinck kreeg niettemin het niet onaardige aantal van 3.325 voorkeurstemmen, maar zelfs als de liberalen hun stemmen- en zetelaantal hadden behouden, zou hij ongeveer 5.000 stemmen nodig gehad hebben om verkozen te zijn. Hij is dat soort experiment nadien nooit herbegonnen.”

Na dit avontuur nam de Vlaamse *Proteus* de pen weer op, o.m. om een traktaat te schrijven tot *Lof en defensie van het nationaal bier*. Want alhoewel zijn goesting om aan politiek te doen definitief voorbij was, bleef Teirlincks liefde voor de ware geuzebieren ongeschonden, zij zou met de jaren nog toenemen.

(mvl)

De naam van Herman Teirlinck vindt gij op de 8e plaats van lijst nr. 3. Politie mannen, stemt nevens de naam van Herman Teirlinck”.

Het was (is) niet ongewoon dat kandidaten met een pint bier stemmen ronselen, maar dat Teirlinck, letterkundige van Europese bekendheid, zich daartoe liet verleiden is een beetje bedenkelijk. Het herinnert aan de meetings die de (Franstalige) kopstukken in Vlaanderen kwamen houden. Zo vertelt Pieter Daens in het boek over zijn broer Adolf: „...vele sukkelaars verstonden niets en juichten toe: ze kregen immers tien pinten bier!”

UIT DE BOOT

En dan de uitslag. De socialisten kwamen op 5 april 1925 als grote overwinnaar uit de verkiezingen, ze behaalden het grootste aantal stemmen en werden even sterk als de katholieken, elk 78 zetels. De liberalen verloren 10 zetels, de Frontpartij won er 2 bij en bezette er nu 6. De communisten kwamen met 2 verkozenen voor het eerst in het parlement. Een coalitie met socialisten was nu onvermijdelijk geworden, zij sloten inderdaad een regeerakkoord met de katholieke partij.

En Teirlinck? De liberalen verloren in Brussel 1 zetel en dus viel ook Teirlinck uit de boot.

Journalist Urbaan De Becker die de politieke aspiraties van Teirlinck beschreef stelde vast: „Teirlinck kreeg niettemin het niet onaardige aantal van 3.325 voorkeurstemmen, maar zelfs als de liberalen hun stemmen- en zetelaantal hadden behouden, zou hij ongeveer 5.000 stemmen nodig gehad hebben om verkozen te zijn. Hij is dat soort experiment nadien nooit herbegonnen.”

Na dit avontuur nam de Vlaamse *Proteus* de pen weer op, o.m. om een traktaat te schrijven tot *Lof en defensie van het nationaal bier*. Want alhoewel zijn goesting om aan politiek te doen definitief voorbij was, bleef Teirlincks liefde voor de ware geuzebieren ongeschonden, zij zou met de jaren nog toenemen.

(mvl)

Met deze extra-uitgave van Het Laatste Nieuws trok Teirlinck naar de kiezer